

REFERAT Økonomiudvalget 2022-2025 d. 28-05-2025

Mødedato Onsdag d. 28. maj 2025 kl. 08:30

Mødested Økonomiudvalgsværelset, Odense Rådhus

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Effekt- og økonomiopfølgning 1. halvår for Økonomiudvalgets område.....	4
Anlægsopfølgning 1. halvår for Økonomiudvalgets område.....	13
Frigivelse af midler til forbedring af arbejdsmiljø.....	17
Etablering af International House Odense.....	21
Evaluerings 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling.....	27
Ændring af takster for parkeringslicenser 2025.....	31
B-sag: Arbejdsklausul til det specialiserede socialområde.....	34
B-sag: Oprydning af politikker og strategier.....	38
B-sag: Odense Robot og Science Festival 2026-2030.....	40
Lukket: B-sag: Mulig ny aftale.....	42
Lukket: B-sag: Iværksætterfestival - Ignite 2026-2029.....	43
C-sag: Drøftelse af modeller for arealoplægning til mere natur.....	44
Lukket: C-sag: Mulig ny event.....	50
D-sag: Orientering om Odense Kommunes arbejde med negativ social kontrol.....	51
E-sag: Forslag fra udvalgsmedlem Andreas Munch Møller - Torsdagskoncerter tilbage i Kongens H	54

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-5-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Økonomiudvalgets møde den 28. maj 2025.

Indstilling

Dagsordenen fremsendes til godkendelse.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: Effekt- og økonomiopfølgning 1. halvår for Økonomiudvalgets område

00.30.00-Ø00-4-24

Sagsresumé

I denne sag skal Økonomiudvalget behandle Borgmesterforvaltningens effekt- og økonomiopfølgning for 1. halvår 2025, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Økonomiudvalgets 1. halvårsopfølgning på effektområdet viser, at der er fremgang blandt flere af Økonomiudvalgets effektmål.

Odense Kommune har gennem digitalisering frigjort 58 årsværk og er dermed allerede foran målsætningen for 2025. Derudover er der fortsat fremgang i andelen af forgæves rekrutteringer samt andelen af arbejdspladser med en stigende social kapital. Antallet af sygefraværsdage pr. medarbejder er dog steget siden seneste måling, og der ses en tilbagegang i andelen af børn og unge, der ikke har været udsat for digital mobning og chikane.

Det vurderes, at 3 ud af 10 indikatorer vil opnå målopfyldelse i 2025, og 2 ikke vil nå ambitionsniveauet. For de resterende 5 har det enten ikke være muligt at vurdere eller er det vurderet lige sandsynligt, at indikatoren opnår ambitionsniveauet, som at indikatoren ikke gør. Der ses dog en overordnet positiv tendens, da 8 af indikatorerne har oplevet fremgang siden seneste måling.

I 2025 har Økonomiudvalget et budget på i alt 1,3 mia. kr. I forbindelse med 1. halvårs økonomiopfølgning forventes der et samlet mindreforbrug på i alt 19,5 mio. kr.

Det samlede mindreforbrug på 19,5 mio. kr. består af et merforbrug på 12,0 mio. kr. på områder uden overførselsadgang og et mindreforbrug på 31,5 mio. kr. på områder med overførselsadgang.

Merforbruget på områder uden overførselsadgang består af et merforbrug på forsikringsområdet på 16,6 mio. kr. og et mindreforbrug på 4,6 mio. kr. på tjenestemandspensioner.

Merforbruget på forsikringsområdet skyldes primært en stigning i antallet af personer, der modtager løbende udbetalinger, samt en højere gennemsnitspris på både de løbende udbetalinger og engangserstatninger – begge relateret til erhvervsevnetab. Området viser nu tegn på stagnation, og derfor forventes merforbruget at blive lavere i indeværende år. Forskellen mellem sidste år og indeværende år skyldes primært forskydninger i betalingen af AES-bidraget samt en forventet reduktion i både engangsudbetalinger og i mindre grad løbende udbetalinger ved erhvervsevnetab.

Mindreforbruget på områder med overførselsadgang består hovedsageligt af puljemidler, hvor der forventes et mindreforbrug på samlet 30,1 mio. kr. Mindreforbruget kan primært henføres til følgende områder:

- 16,0 mio. kr. vedrørende vækstmidler
- 16,2 mio. kr. vedrørende afsatte budgetforligsmidler
- 2,5 mio. kr. vedrørende det boligstrategiske område
- 2,5 mio. kr. vedrørende Bystrategisk Udviklingspulje

Modsat forventes der et merforbrug på 7,1 mio. kr. på barselsudligningsfonden. Efter flere år med merforbrug på barselsudligningsfonden har Borgmesterforvaltningen igangsat en analyse med henblik på at afdække årsagen til de stigende udgifter.

Ud over prognosen på driftsområdet under Økonomiudvalget behandles der i denne sag også budgetændringer mellem udvalgene. Se indstillingspunkter og afsnittet omhandlende budgetændring.

Økonomiudvalget råder over en prioriteringspulje fra effektiviserings- og omprioriteringsstrategien, som i 2024 udgør 1,7 mio. kr. og stiger til 6,9 mio. kr. i 2027. En del af midlerne er allerede afsat til styrkelse af kategoristyring og digitalisering. Restbeløbet foreslås anvendt til at dække budgetudfordringer i forbindelse med lukningen af Phønix samt stigende udgifter under IT-puljen. Med denne disponering er hele puljen disponeret.

Effekt

Effektopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsmaal.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt- og Økonomiopfølgning for 1. halvår 2025.
2. Disponering af prioriteringspuljen afledt af effektiviserings- og omprioriteringsstrategien i perioden 2024-2027.
3. Der foretages opgaveflytninger og budgetændringer mellem udvalget og de øvrige udvalg jf. beskrivelserne i sagsfremstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Opfølgning på Økonomiudvalgets effektregnskab

Udvalgsmaal: En moderne storby med international konkurrenceevne		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Antal robotarbejdspladser	3.265 (2022)	3.761 (2023)	🟡 (3.896)	🟡 (4.178)	↗
2. indikator	Antal servicejob i turismeerhverv	5.192 (sep 2024)	5.224 (dec 2024)	(-)	(-)	↗
Opfølgning	Robotbranchen oplevede markant vækst i 2023. Der er endnu ikke tal for antallet af robotarbejdspladser i 2024, men 2024 var i høj grad præget af udfordrede markedsforhold, ikke mindst fordi Tyskland og USA, som er branchens vigtigste eksportmarkeder, er under økonomisk pres. Efter en periode med stor jobskabelse, har antallet af jobs inden for hoteller og restauranter siden midten af 2022 været relativt konstant.					

Udvalgsrå: En moderne storby med et åbent og mangfoldigt fællesskab alle vil bidrage til

Understøtter Odensemålet: En moderne storby med et åbent og mangfoldigt fællesskab alle vil bidrage til

		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Odenseaneres oplevelse af byen	64,5 (2023)	69,6 (2024)	(-)	(-)	↗
2. indikator	Befolkningsudvikling	210.803 (jan 2025)	211.157 (apr 2025)	● (213.223)	● (218.062)	↗
Opfølgning	<p>Undersøgelsen for bystolthed blev gennemført for sidste gang i 2024, hvor der var markant fremgang.</p> <p>Odense er i første kvartal vokset med 354 personer. Det er en lidt større vækst end man på baggrund af befolkningsprognosen kunne forvente på nuværende tidspunkt. Befolkningstilvæksten i 1. kvartal kan særligt tilskrives nettotilflytning fra udlandet, men der har også været nettotilflytning fra andre kommuner samt fødselsoverskud.</p> <p>Den ambitiøse målsætning om, at der i 2035 skal være 235.000 borgere i Odense, betyder at indbyggertallet i de kommende 10 år skal vokse med 2.420 borgere om året. De seneste 10 år har Odense haft en befolkningstilvækst svarende til 1.332 borgere om året.</p>					

Udvalgsrå: Større digital tryghed hos borgeren

Understøtter Odensemålet: Børn og unge bliver klar til fremtiden

		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Andel af børn og unge, som ikke har været udsat for digital mobning og chikane inden for de seneste 2 måneder	80,8% (2023/24)	80,9% (2024/25)	● (82,5%)	● (83,5%)	↗
2. indikator	Digital inklusion i udvalgte borgergrupper	38 (Maj 2024)	38 (Maj 2024)	- (42/100)	- (46/100)	-
Opfølgning	<p>For andelen af børn og unge, som ikke har været udsat for digital og chikane indenfor de seneste 2 måneder ses en lille stigning i andelen af børn og unge, som ikke har været udsat for digital mobning og chikane inden for de seneste 2 måneder. Dog er det ikke nok til at nå årets ambition på 82,5%, hvorfor denne markeres med rød. Ift. 2027's ambition på 83,5% er det uvist om det kan nås, da tallet har ligget under målet i flere år. Denne markeres derfor med gul.</p> <p>Indikatoren er udarbejdet på baggrund af besvarelser fra elever i 5. klasse samt udskolingen (7.-9. klasse), der indsamles én gang hvert år.</p> <p>Odense følger en landstendens ift. udfordringer med børn og unges digitale liv og færden. Derfor er der sat ekstra fokus på digital dannelse i arbejdet med Verdens bedste robotby i børnehøjde og med Dannelsesstrategien. Der er udviklet forskelligt undervisnings- og dialogmateriale med fokus på samspillet mellem børn/unge, familien og skolen. Det tænkes sammen med forskellige indsatser omkring dannelse bredt i det kommende år. Der er i arbejdet med Dannelsesstrategien sat midler af til dette.</p> <p>Der er på 2. indikator ikke udført måling ved sidste opfølgning. Der er dog flere indikationer på, at Odense Kommunes fokus på digital inklusion bærer frugt. Ved den Offentlige Digitaliseringsmesse i marts 2025 vandt Odense Kommune en pris for Borgerservices inklusionindsats vedr. <i>Din Digitale Hjælp</i>. Her kan borgere på forskellige lokationer herunder Café Paraplyen og Vollsmose bibliotek møde Borgerservicemedarbejdere, der kan hjælpe med bl.a. MitID og lignende udfordringer.</p> <p>Derudover har vi kontinuerligt en god dialog med Odense Kommunes Advisory Board for Digital Kommunikation. Her inddrager vi repræsentanterne i test af vores selvbetjeningsløsninger samt adressere udfordringer og bekymringer ift. Borgernes dialog med Odense Kommune.</p> <p>I oktober 2024 viste en national undersøgelse, at 82 % af danskere har tillid til de offentlige digitale løsninger. Det er en stigning på 4 % sidste målingen i 2023 og den højeste målte tillid.</p>					

Udvalgs ­ mål: En effektiv og nytænkende kommune for borgere og virksomheder gennem digitalisering		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Verdensbedste robotby</i>						
1. Indikator	Sikring af 350 flere medarbejdere gennem digitalisering	43,1 (Sep. 2024)	58,62 (Apr. 2024)	● (45)	● (115)	↗
Opfølgning	Allerede ved 2024 viste målingen, at vi er foran ift. forventningerne fra da målsætningen blev sat. Målingen fra april 2025 viser samme tendens. Frigørelsen af årsværk er fortsat sket med udgangspunkt i automatiseringer via RPA og Selvbetjening, men der er også implementeret Nemsag til journalisering samt lavet initiativer som E-team og Digirehab.					

Udvalgs ­ mål: Odense Kommune er en attraktiv arbejdsplads		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede</i>						
1. Indikator	Fastholdelse af elever på det sundhedsfaglige område	64,9% (dec. 2024)	56% (maj. 2025)	● (65%)	● (70,0 %)	↘
2. indikator	Andel forgæves rekrutteringer – seneste 12 mdr.	7,2 % (dec. 2024)	6,4 % (apr. 2024)	● (12,0 %)	● (11,5 %)	↗
Opfølgning	<p>Odense Kommunes optag på SOSU-uddannelserne er steget siden 2019. Dimensioneringen foreskriver 286 elever i 2025. I 2024 optog vi 315. I takt med den øgede rekruttering har elevsammensætningen ændret sig, fordi der rekrutteres bredere, fra flere forskellige målgrupper, og der ansættes flere elever med særlige læringsforudsætninger.</p> <p>Forvaltningerne iværksætter løbende indsatser, som er målrettet fastholdelsen af elever. Der arbejdes systematisk med at styrke praktikvejledningen på området og den praksisnære understøttelse af elever er tilført ressourcer tæt på eleven, fx i form af mentorer. Der arbejdes i stadig højere grad forebyggende ift. både elever, praktiksteder og rekruttering. Udarbejdelse af en ny uddannelsesstrategi, gældende på tværs af Odense Kommune, er tillige med til at sætte retning for den måde, der fælles bedrives uddannelse på.</p> <p>Fastholdelsen af elever har været opadgående igennem de seneste år. I 2024 blev den positive tendens i fastholdelsesraten tydelig. Ved den første opfølgning her i 2025 ligger fastholdelsesraten dog på 56%. Der er således tale om et fald. Til sammenligning var fastholdelsesraten i første opfølgning i 2024 på 66,9%, 62,3% i 2023 samt 61,8% i 2022. Data peger på, at det er faldende fastholdelse hos SSA årgang 2022, som slår igennem nu. En mulig forklaring på faldet er, at denne årgang er en post-corona-årgang med mange brancheskiftere drevet af netop corona-situationen, hvoraf mange søgte tilbage til vant branche, da samfundet for alvor åbnede op igen.</p> <p>Ved 2. indikator "Andel forgæves rekrutteringer – seneste 12 mdr." ses et fald siden seneste måling. Andelen af forgæves rekrutteringer ligger igen under det forventede niveau. Der har været igangsat flere indsatser for at tiltrække de rette kandidater på bl.a. social- og sundhedsområdet, hvilket formodentligt er en del af forklaringen. Elever er ikke medregnet i "forgæves rekrutteringer".</p>					

Udvalgs mål: Dygtige engagerede medarbejdere med tid til kerneopgaven				Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
Understøtter Odensemålet: Flere borgere er sunde og trives		Forrige måling	Nyeste måling			
1. indikator	Antal sygefraværdsdage per medarbejder – seneste 12 måneder	15,6 (dec. 2024)	16,2 (mar. 2025)	● (16,5)	● (16,5)	↘
2. indikator	Andelen af arbejdspladser i Odense Kommune som opnår minimum 63 point på samlet social kapital	75,2 % (2023)	75,9 % (2024)	● (85 %)	● (91,0 %)	↗
Opfølgning	<p>Antal sygefraværdsdage pr. medarbejder er steget siden seneste måling i december 2024. Sygefraværet har ellers været faldende de senere år, men er ikke nede på samme niveau som før Covid-19. Dette er en tendens, der ses i alle landets kommuner.</p> <p>Måltallet for sygefraværet i 2025 er 16,5 dage. Måltallet er besluttet ifm. Arbejdsmiljøstrategi 2022-2030. Målet bliver sat årligt pba. historiske data fra 6-byerne og ud fra et princip om, at måltallet skal ligge ml. 0,2 og 1 dage under det gennemsnitlige sygefravær for de seneste tre år.</p> <p>Effektmålet vurderes også med en indikator for social kapital, som måles med andelen af arbejdspladser i Odense Kommune, som opnår minimum 63 point på samlet social kapital i den årlige trivselsmåling. Der ses en lille stigning fra 75,2 % i 2023 til 75,9 % i 2024. Det er ambitionen, at andelen skal være 85% i 2025 stigende til 100% i 2030, jf. Odense Kommunes Arbejdsmiljøstrategi 2022-2030.</p>					

Opfølgning på Økonomiudvalgets økonomi

I 2025 har Økonomiudvalget et budget på i alt 1,3 mia. kr. I forbindelse med 1. halvårs økonomiopfølgning forventes et merforbrug på 19,5 mio. kr.

Det samlede mindreforbrug på 19,5 mio. kr. består af et merforbrug på 12,0 mio. kr. på områder uden overførselsadgang og et mindreforbrug på 31,5 mio. kr. på områder med overførselsadgang.

Merforbruget på områder uden overførselsadgang består af et merforbrug på forsikringsområdet på 16,6 mio. kr. og et mindreforbrug på 4,6 mio. kr. på tjenestemandspensioner. Merforbruget på forsikringsområdet skyldes primært en stigning i antallet af personer, der modtager løbende udbetalinger, samt en højere gennemsnitspris på både de løbende udbetalinger og engangserstatninger - begge relateret til erhvervsevnetab. Forskellen mellem sidste år og indeværende år skyldes primært forskydninger i betalingen af AES-bidraget samt en forventet reduktion i både engangsudbetalinger og i mindre grad løbende udbetalinger ved erhvervsevnetab.

Mindreforbruget på områder med overførselsadgang består hovedsageligt af puljemidler, hvor der forventes et mindreforbrug på samlet 30,1 mio. kr. Mindreforbruget kan primært henføres til følgende områder:

- 16,0 mio. kr. vedrørende vækstmidler
- 16,2 mio. kr. vedrørende afsatte budgetforligsmidler
- 2,5 mio. kr. vedrørende det boligstrategiske område
- 2,5 mio. kr. vedrørende Bystrategisk Udviklingspulje

Modsat forventes der et merforbrug på 7,1 mio. kr. på barselsudligningsfonden. Efter flere år med merforbrug på barselsudligningsfonden har Borgmesterforvaltningen igangsat en analyse med henblik på at afdække årsagen til de stigende udgifter.

Under tabellen er der en detaljeret beskrivelse af det forventede mer- og mindreforbrug fordelt på de to styringsområder service samt særlige driftsområder.

Beløb i 1.000 kr.	Korr. Budget	Forbrug ultimo marts	Forventet regnskab	Forventet afvigelse
Økonomiudvalget	1.325.167	306.564	1.305.682	19.485
Service	1.115.711	301.067	1.101.816	13.896
<i>Med overførselsadgang</i>	<u>814.571</u>	<u>217.744</u>	<u>787.545</u>	<u>27.027</u>
Fællesudgifter	302.065	57.132	293.985	8.080
Tilskud mv	150.591	84.659	134.236	16.354
Centrale reguleringspuljer	70.215	0	70.215	0
Stabe	291.700	75.953	289.108	2.592
<i>Uden overførselsadgang</i>	<u>286.104</u>	<u>81.718</u>	<u>303.768</u>	<u>-17.664</u>
Fællesudgifter	286.104	81.718	303.768	-17.664
<i>Projekter med ekstern finansiering</i>	<u>15.036</u>	<u>1.605</u>	<u>10.503</u>	<u>4.533</u>
Stabe	-283	59	-392	109
Tilskud mv	15.232	1.206	10.249	4.983
Fællesudgifter	88	340	646	-558
Særlige driftsområder	209.455	5.498	203.866	5.589
<i>Med overførselsadgang</i>	<u>62.324</u>	<u>0</u>	<u>62.390</u>	<u>-65</u>
Fællesudgifter	4.281	0	4.347	-65
Centrale reguleringspuljer	58.043	0	58.043	0
<i>Uden overførselsadgang</i>	<u>147.131</u>	<u>5.498</u>	<u>141.476</u>	<u>5.655</u>
Fællesudgifter	28.108	5.498	22.453	5.655
Centrale reguleringspuljer	119.023	0	119.023	0

Styingsområdet service med overførselsadgang

For styingsområdet service med overførselsadgang forventes der et samlet mindreforbrug på i alt 27,0 mio. kr. i indeværende år. Mindreforbruget kan henføres til de fire hovedområder, som er beskrevet herunder:

1. Fællesudgifter

Der vurderes et samlet mindreforbrug på i alt 8,1 mio. kr. i 2025. Området dækker over flere områder på tværs af hele Odense Kommune. Området består blandt andet af byråd og valg, budgetforligsmidler, elever, barselsudligningsfonden, IT & telefoniordningen mv. Mindreforbruget kan hovedsageligt henføres til de tre områder, der er beskrevet herunder, og som er udvalgt ud fra en væsentlighedsbetragtning:

- Budgetforligsmidler: Der er i 2025 afsat budgetforligsmidler til 21 budgetindsatser under Økonomiudvalget. Der forventes et samlet mindreforbrug på 16,2 mio. kr., hvilket primært skyldes tidsforskydninger i gennemførelsen af planlagte aktiviteter. Mindreforbruget knytter sig særligt til indsatser som 'Fra ledig til velfærdsmedarbejder', 'understøttelsen af Velfærdens Fundament', 'det gode studieliv', 'Byhistorie om den store transformation af byen' samt 'Danmarks bedste iværksætter-HUB'.
- Barselsudligningsfonden: Barselsudligningsfonden er en intern ordning, der sikrer barselsrefusion for løn til det enkelte arbejdssted. Der forventes et merforbrug på 7,1 mio. kr. på ordningen i 2025. Efter flere år med merforbrug på barselsudligningsfonden har Borgmesterforvaltningen igangsat en analyse med henblik på at afdække årsagen til de stigende udgifter.
- Multifunktionsmaskiner: Der forventes et merforbrug på 1,7 mio. kr. på multifunktionsmaskiner. Merforbruget skyldes periodiseringer, og der forventes balance hen over perioden 2024-2026.

2. Tilskud mv.

Der forventes et samlet mindreforbrug på i alt 16,4 mio. kr. i 2025. Området dækker over tilskud, puljer og vækstmidler. Mindreforbruget opstår hovedsagelig under vækstmidlerne, hvor der forventes et mindreforbrug på 16,0 mio. kr., hvoraf der forventes et mindreforbrug på 12,6 mio. kr. under de endnu ikke disponerede vækstmidler og et mindreforbrug på 2,9 mio. kr. under Invest in Odense.

Derudover forventes der et mindreforbrug på i alt 0,4 mio. kr. vedrørende puljer. Beløbet dækker over et mindreforbrug under den lokale akutpulje. Den lokale pulje anvendes til lokale aktiviteter for tillidsrepræsentanter efter aftale mellem kommunens tillidsrepræsentanter og kommunens ledelse i MED-organisation.

3. Centrale reguleringspuljer

Under Økonomiudvalget er der placeret en række centrale reguleringspuljer, der vedrører hele Odense Kommune. Aktuelt er der placeret en pulje til afledt drift og en pulje til trepartsaftale 2025. De to puljer beskrives herunder:

- Afledt drift: Afledt drift er de driftsudgifter, der følger med et nyt anlægsprojekt. Eksempelvis medfører opførelsen af en ny daginstitution, at der kommer udgifter til rengøring og græsslåning. Odense Kommune har principper for, at der altid skal afsættes afledt drift, når nyt byggeri igangsættes. Den afledte drift afsættes under Økonomiudvalget og udmøntes, når anlægget er færdigt. Der forventes balance på afledt drift i 2025. Puljen udmøntes én gang årligt i forbindelse med By- og Kulturudvalgets 2. halvårs økonomiopfølgning. Hvis ikke hele puljen udmøntes vil resten af årets budget tilgå kassen i forbindelse med 2. halvårs økonomiopfølgning.
- Pulje til trepartsaftale: På baggrund af trepartsaftalen fra december 2023 er der afsat en pulje til ekstra lønstigninger til udvalgte overenskomstgrupper. Puljen udmøntes løbende i takt med nye overenskomster på de specifikke områder.

4. Understøttende stabsfunktioner

Der er et samlet budget på 291,7 mio. kr., og der forventes et mindreforbrug på 2,6 mio. kr. under de understøttende stabsfunktioner i Borgmesterforvaltningen i 2025.

Styingsområdet service uden overførselsadgang

For styingsområdet service uden overførsel forventes der et samlet merforbrug på i alt 17,7 mio. kr. i 2025. Området dækker over tjenestemandspensioner og forsikringsområdet.

- Forsikringer: Der forventes et merforbrug på 16,6 mio. kr. i 2025. Prognosen for forsikringsområdet tager udgangspunkt i udviklingen i det første kvartal af 2025 og er derfor behæftet med en vis grad af usikkerhed. I 2024 var der et stort merforbrug på forsikringsområdet. Det skyldes primært en stigning i antallet af personer, der modtager løbende udbetalinger, samt en højere gennemsnitspris på både de løbende udbetalinger og engangserstatninger - begge relateret til erhvervsevnetab. Området viser nu tegn på stagnation, og derfor forventes merforbruget at blive lavere i indeværende år. Forskellen mellem sidste år og indeværende år skyldes primært forskydninger i betalingen af AES-bidraget samt en forventet reduktion i både engangsudbetalinger og i mindre grad løbende udbetalinger ved erhvervsevnetab. Til sammenligning var der i 2023 kun en marginal afvigelse på forsikringsområdet. Da Odense Kommune på flere områder er selvforsikret, påvirkes det økonomiske resultat direkte af udsving i skadesomfang og eventuelle yderligere anmodninger om kapitalisering af erstatninger.

Borgmesterforvaltningen er i gang med at gennemgå området for at identificere de bagvedliggende årsager til de stigende udgifter og vurdere eventuelle forebyggende initiativer med henblik på at reducere arbejdsulykker generelt i Odense Kommune og sikre en mere stabil økonomisk udvikling fremadrettet.

- Tjenestemandspensioner: Der forventes et merforbrug på 1,1 mio. kr. vedrørende tjenestemandspensioner, som dog modsvares af et mindreforbrug vedrørende tjenestemandspensioner på 5,6 mio. kr. på området særlige driftsområder uden overførsel. Samlet set forventes der et mindreforbrug på 4,6 mio. kr. på tjenestemandspensioner. En aktuarberegning pr. 1. januar 2025 viser en forventning om, at der de kommende år vil være et øget råderum.

Projekter med ekstern finansiering

Der forventes et mindreforbrug på 4,5 mio. kr. i 2025 vedrørende projekter med ekstern finansiering. Det består af et mindreforbrug på 2,5 mio. kr. under det boligstrategiske område, som er en pulje, der indeholder budget til samarbejdet om at skabe attraktive og trygge almene boligområder og et mindreforbrug på 2,5 mio. kr. under den bystrategiske udviklingspulje. Den bystrategiske udviklingspulje er en pulje, der udmøntes til understøttende aktiviteter for byens vækst og udvikling. Modsat forventes der et merforbrug på 0,6 mio. kr. vedrørende det Fælles Fynske Mentorkorps.

Styingsområdet særlige driftsområder med overførselsadgang

For styingsområdet særlige driftsområder med overførselsadgang forventes der balance. Området dækker over den del af IT- og telefoniordningen, der primært vedrører sociale opgaver og beskæftigelse samt reservationspuljen vedrørende beskæftigelsesområdet. Der indgår ikke en konkret vurdering på reservationspuljen ved 1. halvårs økonomiopfølgning. Der vil dog blive indarbejdet en vurdering i sammenskrivningssagen.

Styingsområdet særlige driftsområder uden overførselsadgang

For styringsområdet særlige driftsområder uden overførselsadgang forventes der et mindreforbrug på 5,7 mio. kr. Mindreforbruget skyldes udbetalinger til tjenestemandspensioner og dækker over den gruppe af tjenestemænd, der er finansieret gennem afkøb. Konkret er der tale om Fjernvarme Fyn, Energi Fyn, VandCenter Syd, Forbrugskontoret, Havnen og Odense Renovation. Mindreforbruget skal ses i sammenhæng med merforbruget på 1,1 mio. kr. på området service uden overførsel.

Disponering af prioriteringspuljen fra effektiviserings- og omprioriteringsstrategien

Halvdelen af effektiviserings- og omprioriteringskravet forbliver i udvalget og vil blive anvendt til egne prioriteringer og projekter. Under Økonomiudvalget svarer det til 1,7 mio. kr. i 2024 stigende til 6,9 mio. kr. i 2027 og frem. Beløbet er placeret i en prioriteringspulje under udvalget.

På møde d. 1. november 2023 prioriterede Økonomiudvalget det første trin af prioriteringspuljen og afsatte 1,6 mio. kr. fra 2024 og frem til finansiering af tre årsværk til styrkelse af kategoristyring og digitalisering. Med denne disponering er der nu 1,9 mio. kr. disponibelt i 2025 stigende til 5,5 mio. kr. i 2027.

Borgmesterforvaltningen foreslår, at det resterende beløb i prioriteringspuljen afsættes til følgende formål:

Lukning af Phønix

Byrådet besluttede den 8. maj 2024 at lukke Kompetencecenter Phønix med virkning fra den 15. november 2024. I forlængelse heraf er bygningen sat til salg. Lukningen medfører bortfald af indtægter, der hidtil har været forbundet med aktiviteter i bygningen, hvilket resulterer i en budgetudfordring på 1,0 mio. kr. i 2025 og 1,1 mio. kr. i 2026 og frem, som foreslås finansieret af prioriteringspuljen.

Øgede udgifter under IT-puljen

IT-puljen er under stigende økonomisk pres, særligt i forbindelse med indgåelse af nye kontrakter på IT-licenser og netværksudstyr. Forvaltningen har arbejdet med at reducere udgifterne og sikre en så effektiv anvendelse af midlerne som muligt. Der er dog fortsat et behov for yderligere budgetmidler, og det foreslås derfor, at området tilføres 0,9 mio. kr. i 2025, 2,6 mio. kr. i 2026 og 4,4 mio. kr. fra 2027 og frem.

Med denne disponering er prioriteringspuljen fuldt disponeret.

Opfølgning på udgifter til fordrevne ukrainere

Situationen omkring Ukraine medfører fortsat øgede udgifter i Odense Kommune, og forvaltningerne skal fortsat afholde de nødvendige udgifter. I forbindelse med forhandlingerne mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2026 vil KL drøfte mulighed for eventuel kompensation fra Staten til kommunerne. Borgmesterforvaltningen forventer dog ikke at have udgifter i relation til fordrevne ukrainere.

Opgaveflytninger og budgetændring

Solstråler og fritidsjob

Beskrivelse	Styrings- område	Udvalg	2025 25-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL
	Service	ØKU	-1.834.000	-1.892.505	-1.892.505	0
	Service	BKU	100.000	103.190	103.190	0
	Service	ÆHU	1.000.000	1.031.900	1.031.900	0
Solstråler og fritidsjob	Service	BSU	120.000	123.828	123.828	0
	Service	BUU	500.000	515.950	515.950	0
	Service	KMU	32.000	33.021	33.021	0
	Service	SU	82.000	84.616	84.616	0
	Total		0	0	0	0

I budgetforliget for 2025 er der afsat 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2025–2027 til indsatsen "Solstråler og Fritidsjob", der skal hjælpe unge i kommunen i fritidsjob. Med denne sag udmøntes midlerne. Ældre- og handicapudvalget tildeles 1 mio. kr., og de resterende midler fordeles mellem de øvrige seks udvalg efter en fordelingsnøgle baseret på antal ansatte.

Ældre- og handicapforvaltningen forventes at etablere ca. 60 fritidsjob, mens de øvrige forvaltninger tilsammen står for ca. 52. Hver forvaltning er selv ansvarlig for at oprette, koordinere og bemande fritidsjob i deres område.

Implementering af nyt tidsregistreringssystem

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2025	2026	2027	2028
Nyt tidsregistreringssystem	Service	ØKU	1.470.000	1.519.980	1.519.980	1.519.980
	Service	BKU	-156.000	-161.304	-161.304	-161.304
	Service	ÆHU	-677.000	-700.018	-700.018	-700.018
	Service	BSU	-313.000	-323.642	-323.642	-323.642
	Service	BUU	-156.000	-161.304	-161.304	-161.304
	Service	KMU	-26.000	-26.884	-26.884	-26.884
	Service	SU	-142.000	-146.828	-146.828	-146.828
Total			0	0	0	0

Implementeringen af lovkravet om arbejdstidsregistrering medfører udgifter til MinTid-licenser, funktioner i fagsystemer og brug af ProjectFlow. Udgifterne varierer mellem forvaltninger afhængigt af registreringsbehov. På møde i Stabschefforum den 5. december 2024 blev det besluttet, hvordan de fremtidige udgifter til systemet skal fordeles mellem udvalgene.

Ændring af systemejerskab for Karnov Kommune

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2025	2026	2027	2028
Karnov Kommune	Service	ØKU	577.223	596.849	596.849	596.849
	Service	BKU	-42.423	-43.865	-43.865	-43.865
	Service	ÆHU	-19.814	-20.488	-20.488	-20.488
	Service	BSU	-474.433	-490.564	-490.564	-490.564
	Service	BUU	-25.336	-26.197	-26.197	-26.197
	Service	KMU	-9.997	-10.337	-10.337	-10.337
	Service	SU	-5.220	-5.397	-5.397	-5.397
Total			0	0	0	0

Karnov Kommune er et juridisk opslagsværktøj, der anvendes af sagsbehandlere og jurister. Systemejerskabet overføres fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen til Borgmesterforvaltningen for at sikre en samlet og koordineret kommunikationsindsats om platformen på tværs af alle forvaltninger. På møde i Økonomisk Forum den 23. april 2025 blev det besluttet, hvordan de fremtidige udgifter til systemet skal fordeles mellem udvalgene.

Korrektioner vedrørende selvejende institutioner og autismitilbud

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2025 25-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL
Finansiering af trepartspulje	Service	ØKU	-5.805.000	-4.459.000	-4.459.000	-4.459.000
Trepartsmidler til Selvejende Institutioner	Service	ÆHU	5.380.000	4.020.000	4.020.000	4.020.000
Trepartsmidler til drift af autismitilbud	Service	ÆHU	425.000	439.000	439.000	439.000
Total		-	0	0	0	0

Som led i udmøntningen af den centrale pulje til trepartsaftalen, som er beskrevet ovenfor, fordeles midlerne til forvaltningerne i takt med, at overenskomsterne indgår.

Odense Kommune har udmøntet trepartsmidler til forvaltningerne herunder også til de selvejende institutioner, som Odense Kommune kører løn for. Da der også er nogle selvejende institutioner under Ældre- og Handicapudvalget, som Odense Kommune ikke kører løn for, udmøntes der yderligere 5,8 mio. kr. i trepartsmidler til Ældre- og Handicapudvalget vedrørende selvejende institutioner og nystartet autismitilbud på Kelsbjergsvej.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 3: Anlægsopfølgning 1. halvår for Økonomiudvalgets område

00.30.00-Ø00-4-24

Sagsresumé

I denne sag skal udvalget behandle Borgmesterforvaltningens anlægsopfølgning for 1. halvår 2025, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Anlægsopfølgningen giver byrådet en status på kommunens anlægsprojekter. Byrådet vil i 2025 få to anlægsopfølgninger - en på baggrund af 1. halvår 2025 og en på baggrund af 2. halvår i 2025.

Det samlede overblik 2025

ØKONOMI	GRØN	Der forventes balance på projekter, som afsluttes i 2025.
FREMDRIFT	GRØN	Der er overordnet set den ønskede fremdrift i den samlede anlægsportefølje.
PERIODISERING	RØD	Der er et forventet mindreforbrug på 50,7 mio. kr. i 2025, som overføres til 2026-2028.

Note: "Grøn" signalerer, at området forventes at være i balance ved regnskabsafslæggelse, "Gul" signalerer, at der er udfordringer på området, og "Rød" signalerer, at der er store udfordringer på området. De præcise definitioner for trafiklysene er beskrevet i bilaget: "Kritiske niveauer i anlægsopfølgningen".

Der forventes balance på anlægsprojekter, som afsluttes i 2025. Der er overordnet set den ønskede fremdrift på den samlede anlægsportefølje. Der periodiseres samlet 50,7 mio. kr. af anlægsbudgettet i 2025 til 2026-2028. Periodiseringen skyldes periodeforskydninger i aktiviteter.

Effekt

Sagen er en opfølgning på kommunens anlægsportefølje, og har derfor ingen konsekvenser for Odensemålene. Dog skaber anlægsopfølgningerne synlighed om udviklingen i kommunens anlægsportefølje, og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgs mål.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender:

1. Den samlede anlægsopfølgning for Økonomiudvalget 1. halvår 2025.
2. Der overføres i alt 50,7 mio. kr. i forventet mindreforbrug i 2025 til forbrug med 15,8 mio. kr. i 2026, 15,0 mio. kr. i 2027 og 19,8 mio. kr. i 2028.
3. Der flyttes 0,7 mio. kr. i 2025 fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget vedrørende Velfærdens Fundament – Vestre Skole.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Anlægsopfølgningen giver Økonomiudvalget en status på udvalgets 14 anlægsprojekter i 2025. Der gives først et overblik over alle anlægsprojekter med en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2025, og derefter et overblik over de øvrige projekter med de største udfordringer.

Der afrapporteres på tre hovedindikatorer for anlægsprojekterne: 1) Økonomi, 2) Fremdrift og 3) Periodisering. Nedenfor forklares indikatorerne.

Økonomi er et udtryk for, om projektet forventes at holde det samlede budget. Der er tale om et flerårigt perspektiv.

Fremdrift beskriver, om det enkelte anlægsprojekt har den ønskede fremdrift.

Periodisering viser, om det enkelte projekt har udfordringer i forhold til at få udgifterne til at følge den budgetlagte periodisering. Her er der tale om ét-årige perspektiver.

Anlægsprojekter i 2025 over 15 mio. kr.

Nedenfor gives et overblik over de anlægsprojekter, som har en anlægssum på over 15 mio. kr. i 2025.

Tabel 1: Overblik over anlægsprojekter over 15 mio. kr. i 2025.

	Korr. budget 2025	Forventet forbrug 2025	Overførsel 2025-2027 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Økonomiudvalget						
Fra gade til by - omdannelse af Thomas B. Thriges Gade	51.098.898	51.098.898	0	●	●	●
Velfærdens Fundament	94.315.779	44.502.802	49.812.977	●	●	●
Velstandsfond - investering i fremtidens velfærd	15.950.000	15.950.000	0	●	●	●

Økonomi: Anlægsbevillingerne på Fra gade til by samt Velstandsfond forventes overholdt. Under anlægsprojektet Velfærdens Fundament forventes et mindreforbrug på 49,8 mio. kr. i 2025, som overføres til 2026-2028.

Fremdrift: Der forventes på nuværende tidspunkt ingen udfordringer med fremdriften på anlægsprojekterne.

Periodisering: Der sker en samlet periodisering på 49,8 mio. kr. til 2026-2028 vedrørende Velfærdens Fundament.

Herunder er der en kort beskrivelse af hvert enkelt anlægsprojekt over 15 mio. kr.

Fra gade til by - omdannelse af Thomas B. Thriges Gade

Anlægsprojektet nærmer sig afslutningen, og der forventes et mindreforbrug på i alt ca. 40 mio. kr. på projektet. Det er primært resultatet af en stram økonomisk styring og et godt salg af parkeringskælderens. Det forventede mindreforbrug skal deles ligeligt mellem Odense Kommune og Realdania. Subsidiært arbejdes der hen mod at prioritere mindreforbruget til videreudvikling af projektet Fra gade til by, og derfor står anlægsbevillingen til at balancere. Prioriteringen af mindreforbruget vil blive håndteret efter afslutningen af anlægsprojektet i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Velfærdens Fundament

På Velfærdens Fundament-bevillingen forventes det, at der skal udmøntes flere store kapacitetsbevillinger i løbet af året. Dog vil udgifterne i indeværende år ikke nå en størrelse, som der er budget til p.t., og derfor periodiseres 49,8 mio. kr. til de kommende år. Udmøntningerne fra bevillingen håndteres løbende af forligspartierne bag Velfærdens Fundament, og der arbejdes sideløbende i flere spor ad gangen.

Velstandsfond - investering i fremtidens velfærd

Anlægsprojektet er oprettet til særligt at styrke strukturelle erhvervsvilkår kombineret med en målsætning om at øge værdiskabelsen pr. job sammenlignet med den eksisterende erhvervsstruktur.

Anlægsprojekter under 15 mio. kr.

Nedenfor gives et overblik over de anlægsprojekter, som har en anlægssum på under 15 mio. kr. i 2025.

	Korr. budget 2025	Forventet forbrug 2025	Overførsel 2025-2027 i alt	Økonomi	Fremdrift	Periodisering
Økonomiudvalget						
Letbanen, linje 2	417.955	417.955	0	●	●	●
Næste generation af digital post	4.486.605	4.486.605	0	●	●	●
Understøttelse og programledelse	1.276.972	1.276.972	0	●	●	●
Indsats for Fremtidens Vollsmose - projektering af bygaden	1.000.000	1.000.000	0	●	●	●
Fyn som hjemsted for national klynge	883	0	0	●	●	●
Bydelspuljen	8.212.400	7.369.678	842.722	●	●	●
Lumby-aftalen	55.000	55.000	0	●	●	●
Verdens bedste robotby	1.201.408	1.201.408	0	●	●	●
Vækst i Odense - next level: Robotter, droner, UAM og offsho	1.053.569	1.053.569	0	●	●	●
Kollektiv trafik - en nerve i byens fortsatte udvikling	5.000.000	5.000.000	0	●	●	●
Flådestyring og transportpolitik	500.000	500.000	0	●	●	●

Økonomi: Der forventes et mindreforbrug vedrørende anlægsprojektet Bydelspuljen på 0,8 mio. kr. Der forventes balance i resten.

Fremdrift: Der forventes på nuværende tidspunkt ingen udfordringer med fremdriften på anlægsprojekterne.

Periodisering: Der sker en samlet periodisering på 0,8 mio. kr. vedrørende Bydelspuljen. Der er tale om en enkelt periodisering fra 2025 til 2026.

Herunder er der en kort beskrivelse af hvert enkelt anlægsprojekt under 15 mio. kr.

Letbanen, linje 2

Anlægget til Letbanen, linje 2, er til understøttelse af arbejdet omkring en ny letbanelinje. Der forventes balance i 2025.

Næste generation af digital post

Dette er et overført mindreforbrug fra 2024, grundet forsinkelser i projektet. Projektet forventes videreført og afsluttet i 2025.

Understøttelse og programledelse

Anlægsprojektet er en anlægsbevilling i forbindelse med ”Den sidste Vollsmoseplan” på samlet 9,5 mio. kr. Der er i 2025 1,3 mio. kr. til rådighed. Bevillingen forventes overholdt i 2025.

Indsats for Fremtidens Vollsmose - projektering af bygadens forlængelse

Der er afsat 1,0 mio. kr. i 2025 til projektering af bygadens forlængelse, som er overført fra 2024. Der forventes aktuelt balance på projektet i 2025.

Fyn som hjemsted for national klynge

Anlægsprojektet Fyn som hjemsted for national klynge afsluttes med regnskab 2025.

Bydelspuljen

Bydelspuljen er en pulje, hvorfra foreninger og grupper af personer i Odense Kommune kan søge om støtte til projekter, der fremmer udviklingen i lokalområderne i kommunen. Der forventes et mindreforbrug på 0,8 mio. kr. i 2025, som overføres til 2026. Det forventede mindreforbrug vedrører mindreforbrug på bevilgede projekter samt periodiseringer generelt.

Lumby-aftalen

Lumby-aftalen er den første aftale med et lokalsamfund og indeholder en fælles vision for Lumby, som skal fremme den positive udvikling. Der forventes balance på projektet i 2025.

Verdens bedste robotby

Der er afsat 3,0 mio. kr. til at synliggøre robotterne i Odenses hverdagsliv. I 2025 er der 1,2 mio. kr. til rådighed for projektet, hvoraf 0,95 mio. kr. er overførte midler. Der forventes i 2025 balance på projektet.

Vækst i Odense - next level: Robotter, droner, UAM og offshore

Der er i 2025 afsat 1,05 mio. kr. til at styrke Odenses styrkepositioner indenfor Robotter, droner, UAM og offshore. Disse midler er overførte midler fra 2024. Der forventes balance på projektet i 2025.

Kollektiv trafik - en nerve i byens fortsatte udvikling

Anlægsprojektet er afsat til forberedelse af en samlet model for kollektiv trafik i Odense. Anlægsbevillingen forventes overholdt i 2025.

Flådestyring og transportpolitik

Anlægsbevillingen er afsat fra Klimahandlingsplanen til etablering af ladestandere. Bevillingen forventes overholdt i 2025.

Opgaveflytninger og budgetændringer

Velfærdens Fundament, Vestre Skole

På Vestre Skole er der behov for ekstra finansiering til det samlede projekt, fordi den planlagte modernisering af faglokaler ikke er mulig på grund af de bærende konstruktioner i kælderen. Finansieringen findes i bufferpuljen fra skoler og lokale aftaler under Velfærdens Fundament. Derfor flyttes med denne sag 0,7 mio. kr. fra "Velfærdens Fundament"-bevillingen under Økonomiudvalget til bevillingen "Velfærdens Fundament – Skoler og Lokale aftaler – Bymidten & Vesterbro (Vestre Skole)" under By- og Kulturudvalget.

Beskrivelse	Styrings- område	Udvalg	2025	2026	2027	2028
Velfærdens Fundament, Vestre Skole	Anlæg	ØKU	-700.000	0	0	0
	Anlæg	BKU	700.000	0	0	0
	Total	-	0	0	0	0

Økonomi

Med denne sag flyttes der budget for i alt 15,8 mio. kr. fra 2025 til 2026, 15,0 fra 2025 til 2027 og 19,8 fra 2025 til 2028, som påvirker kassebeholdningen i de enkelte år, men der er balance over perioden.

Påvirkning af kassebeholdningen

i 1.000 kr.	Udvalg	Styrings- område	2025	2026	2027	2028	I alt
Anlægsprojekter	ØKU	Anlæg	-50.656	15.843	15.000	19.813	0
Kassepåvirkning	Intet	Finans- poster	50.656	-15.843	-15.000	-19.813	0

+ = forbedring af kassebeholdningen.

Punkt 4: Frigivelse af midler til forbedring af arbejdsmiljø

00.30.08-A00-1-25

Sagsresumé

Denne sag omhandler Odense Kommunes initiativer til en målrettet forbedring af arbejdsmiljøet i kommunens bygninger. Byrådet har afsat 37 mio. kr. i budget 2025 til dette formål og direktørgruppen har fået opgaven med at udmønte puljen. Direktørgruppen har peget på fire initiativer ud af en række relevante områder, der skal forebygge påbud og forbedre de fysiske rammer - og som kan igangsættes nu.

Initiativerne omfatter:

1. Elektronisk låsesystem til hjemmeplejen (9,5 mio. kr.)
2. Udekørende grupper: Kalørgruppen - forprojektering til nye lokaler (1,0 mio. kr.)
3. Byens Køkken – udvidelse af omklædningsfaciliteter (3,3 mio. kr.)
4. Lovliggørelse af medicinrum (2,5 mio. kr.)

Byrådet skal godkende frigivelse af midlerne til disse initiativer. Bliver alle indstillinger godkendt er der 20,7 mio. kr. tilbage i puljen.

Sideløbende har Byrådet frigivet 1,0 mio. kr. til analyse af mulige permanente løsninger for kendte kapacitetsudfordringer, der forårsager arbejdsmiljøproblemer på tværs af bygningsmasse og målgruppe, jf. beslutning i Odense Byråd den 13. november 2024. Analysen udarbejdes i samarbejde med relevante forvaltninger og har til formål at afsøge løsninger på tværs af bygningsmasse og målgrupper for at sikre fremtidssikrede og robuste løsninger. Der er tale om blandt andet den fremtidige løsning for Enghaveskolen samt de kapacitets- og arbejdsmiljøudfordringer, der er i hjemmeplejebaserne.

Med sagen skal udvalget indstille til byrådet, at der frigives midler til finansiering af initiativer til en forbedring af arbejdsmiljøet i kommunens bygninger.

Sagen behandles i By- og Kulturudvalget den 21. maj 2025 for så vidt angår indstillingspunkterne 1-4 og i Ældre- og Handicapudvalget den 20. maj 2025 i forhold til indstillingspunkt 5.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med **Ældre- og Handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen** og **Sundhedsforvaltningen** til udvalget, at **byrådet** godkender frigivelse af rådighedsbeløb fra bevillingen til "Arbejdsmiljø – gode fysiske rammer for medarbejderne budget 2025" til initiativerne i indstillingspunkt 1-4. Under forudsætning af byrådet godkender indstillingspunkt 1, indstiller **Ældre- og Handicapforvaltningen**, at **Ældre- og Handicapudvalget** godkender indstillingspunkt 5.

1. 9,5 mio. kr. til Elektronisk låsesystem til hjemmeplejen. Beløbet søges frigivet i 2025. (By- og Kulturudvalget).
2. 1,0 mio. kr. til Udekørende grupper: Kalørgruppen - Forprojektering til nye lokaler. Beløbet søges frigivet i 2025. (By- og Kulturudvalget).
3. 3,3 mio. kr. til Byens Køkken – udvidelse af omklædningsfaciliteter. Beløbet søges frigivet i 2025. (By- og Kulturudvalget).
4. 2,5 mio. kr. til Lovliggørelse af medicinrum. Beløbet søges frigivet i 2025. (By- og Kulturudvalget).
5. Finansiering af ekstra udgifter til drift af nyt låsesystem på op til 1,2 mio. kr. i år 1 og op til 1,8 mio. kr. i følgende år, jf. sagsfremstillingen. Den eventuelle merudgift finansieres under Ældre- og Handicapudvalgets serviceramme. (Ældre- og Handicapudvalget).

Hvis alle 4 initiativer i indstillingspunkt 1-4 godkendes, søges der om frigivelse af et samlet beløb på 16,3 mio. kr., der fordeles med 6,5 mio. kr. i 2025 og 9,8 mio. kr. i 2026.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingens punkt 1, 2, 3 og 4.

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingens punkt 5.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i mødet.

Udvalgsmedlem Andreas Møller deltog på Teams.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets og Ældre- og Handicapudvalgets indstillinger.

Sagsfremstilling

Odense Kommune oplever og står over for flere forudsigelige problemer med bygningsmassen i forhold til kapacitet, arbejdsmiljø og påbud. Byrådet har i budget 2025 en anlægspulje til arbejdsmiljøforbedringer på i alt 37 mio. kr., der er placeret under By- og Kulturudvalget. Direktørgruppen fik til opgave at finde en model for puljens udmøntning, der er i tråd med puljens formål og en smidig anvendelse af midlerne. Direktørgruppen har udvalgt fire initiativer ud af en række relevante områder, der skal forebygge påbud og forbedre de fysiske rammer – og som kan igangsættes nu.

De fire initiativer, der skal frigives midler til, er følgende:

1. Elektronisk låsesystem til hjemmeplejen
2. Udekørende grupper: Kalørgruppen - Forprojektering til nye lokaler
3. Byens Køkken – udvidelse af omklædningsfaciliteter
4. Lovliggørelse af medicinrum

Samlet set andrager tiltagene 16,3 mio. kr. De resterende 20,7 mio. kr. vil blive frigivet og udmøntet på et senere tidspunkt. I den forbindelse vil de igangsatte kapacitetsanalyser danne baggrund for prioriteringen. Det er forvaltningens forventning, at nogle projekter vil blive fremlagt som anlægforslag i budget 2027, når kapacitetsanalyserne foreligger.

De fire initiativer, der indstilles med denne sag forventes påbegyndt i 2025, og forventes afsluttet i 2026.

1) Elektronisk låsesystem til hjemmeplejen

Der afsættes midler til indkøb af nyt elektronisk, nøglefrit låsesystem og implementering af dette i hjemmeplejen.

De afsatte midler har til formål at sikre, at Ældre- og Handicapforvaltningen kan indgå en ny aftale om låsesystem til de ca. 3.500 borgere i hjemmeplejen, som har behov for dette. Den nuværende aftale om låsesystem løber til februar 2027, og kan ikke forlænges. Der er tale om et overslag, da der ikke er reference fra markedet. Der er tale om en ny teknologi, hvorfor opgaven ikke tidligere har været i udbud.

Nøglefri hjemmepleje betyder, at døren låses op med en smartphone. Besøget bliver automatisk registreret, hvilket sikrer bedre kontrol og dokumentation. Den elektroniske dørlås giver større sikkerhed både for borgerne og hjemmeplejen. Medarbejderne skal ikke længere håndtere nøgler, og skulle de miste deres smartphone, kan den hurtigt spærres. Denne løsning er mere sikker for de berørte borgere. For borgerne fungerer låsen, som den plejer. Det betyder, at de gamle nøgler fortsat kan benyttes af borgeren og af de pårørende. Samtidig fjernes nøgleboksen ved døren, der signalerer, at der bor en plejekrævende borger.

I alt skal der frigives 9,5 mio. kr.

Afledt drift til det nye låsesystem er opgjort til 4,1 mio. kr. i år 1, stigende til 4,7 mio. kr. i år 2 og frem. Dette er 1,2 / 1,8 mio. kr. større end det nuværende budget. Beregningerne er på nuværende tidspunkt behæftet med stor usikkerhed, og er afhængig af det kommende udbud.

Det afsatte beløb til afledt drift udgør 5 % af bevillingen, og vil betyde, at der kan søges afledt drift til låsesystem svarende til 475.000 kr.

Differencen finansieres af Ældre- og Handicapforvaltningen, og bliver realberegnet når, systemet ibrugtages.

2) Udekørende grupper: Kalørgruppen - Forprojektering til nye lokaler

Den udekørende gruppe, Kalørgruppen (Odense NV), var en del af Swecos afdækning af arbejdsmiljø i 2021. Lokalerne blev fundet egnede med den bemærkning, at indeklimaet skulle tilpasses. Ved en efterfølgende besigtigelse af lokalerne i forbindelse med BR18 – passiv brandsikring, er det konstateret, at lokalerne ikke er godkendte til formålet, og ikke vil kunne blive godkendt på grund af meget lav loftshøjde. Der er derfor behov for en forprojektering, til at finde nye lokaler til de pågældende medarbejdere.

I alt skal der frigives 1 mio. kr.
Der er ikke afledt drift på tiltaget.

3) Byens Køkken – Omklædningsfaciliteter

Omklædningsfaciliteterne i Byens Køkken lever ikke op til Arbejdstilsynets vejledning vedrørende omklædningsrum, hvor arbejdstøj og privat tøj skal holdes adskilt. Dertil mangler der bedefaciliteter. Pladsmanglen medfører desuden større risiko for faldulykker, idet der ikke er det fornødne manøvreareal. Der er således behov for lovliggørelse af faciliteterne for at sikre medarbejdernes arbejdsmiljø og undgå et påbud.

Initiativet består af 2 elementer:

- Udvidelse af herreomklædning, herunder bade- og omklædningsfaciliteter til 30 herrer
- Udvidelse af dameomklædning, herunder bade- og omklædningsfaciliteter til 50 damer

I alt skal der frigives 3,3 mio. kr.
Afledt drift til omklædningsfaciliteter estimeres til 125.000 kr. pr. år.

4) Lovliggørelse af medicinrum

I medicinrummene på Misbrugscenteret i Grønlandsgade er det aktuelt ikke muligt at holde temperaturen under det niveau, som er krævet i forhold til opbevaring af medicin. Dette kan afstedkomme et påbud fra myndighederne og udsmidning af medicin, da det ikke er opbevaret korrekt. Løsningen er kendt, og består i at opsætte ventilationsanlæg med køl, men mangler finansiering.

I flere andre af kommunens bygninger er der tilsvarende udfordringer med korrekt opbevaring af medicin, men her er løsningerne endnu ikke kendte. Løsningen fra Grønlandsgade vurderes muligvis at kunne anvendes i denne sammenhæng, men omfanget af tilpasninger er endnu uklart.

En del af midlerne vil derfor blive anvendt til en forprojektering med henblik på udarbejdelse af forslag til de nødvendige løsninger. Disse vil efterfølgende blive fremlagt og søgt finansiering til.

I alt skal der frigives 2,5 mio. kr.
Afledt drift til Grønlandsgade estimeres til 10.000 kr. pr. år.

1 mio. kr. frigivet til analyse af kapacitetsudfordringer

Derudover har byrådet den 13. november 2024 godkendt at frigive 1 mio. kr. i 2025 af anlægsbevillingen ”Arbejdsmiljø og håndtering af påbud” til at sikre grundlaget for en bred løsning på kapacitetsudfordringer, der giver arbejdsmiljøproblemer i Odense Kommune. By- og Kulturforvaltningen har ønsket at gennemføre en kapacitetsanalyse. Dette for at afsøge robuste og fremtidssikrede løsninger på tværs af bygningsmasse og målgrupper.

By- og Kulturforvaltningen har søgt at afdække relevante robuste løsninger - og har identificeret 3 spor:

- *Fremtidens Udkørende Grupper*
 - Blive skarpere på behovet i forhold til drift, fastholdelse af medarbejdere samt de bygningsmæssige rammer.
- *Fremtidens Satellitskoler*
 - Der er behov for mere fleksible løsninger på de 11 satellitskoler
 - Målgruppen er uklar og behov for en standard løsning, der bliver tilpasset det konkrete.
- *Fremtidens Dobbelt Ressourcepladser*
 - Børn skal som udgangspunkt gå i et børnehus, så tæt på det lokalområde de bor i og tæt på, hvor eventuelle søskende går i vuggestue, børnehave og/eller skole. Det betyder en geografisk spredning i hele kommunen af de børnehuse, der vil have og får dobbelt ressourcepladser tilknyttet.

By- og Kulturforvaltningen samarbejder med de relevante forvaltninger om kapacitetsanalysen. Det er forvaltningens forventning, at der fremlægges anlægsforslag på baggrund af kapacitetsanalysen til budget 2027.

De berørte fagforvaltninger vil sikre orientering til deres respektive udvalg om frigivelsessagen.

Økonomi

Sagens økonomiske konsekvenser fremgår af nedenstående tabel. Sagen har ikke nogen negative økonomiske konsekvenser herunder for kommunens kassebeholdning.

I 1.000 kr.	Styrings- område		2025	2026	I alt
	Anlæg	Udvalg			
Frigivet til "Arbejds miljø - gode fysiske rammer for medarbejdere"	Anlæg	BKU	6.520	9.780	16.300
Rådighedsbeløb til "Arbejds miljø - gode fysiske rammer for medarbejdere"	Anlæg	BKU	-16.300	0	-16.300
I alt			-9.780	9.780	0

Note: + = indtægter, - = udgifter

Med sagen fastholdes, at det fortsat er en samlet bevilling, som de enkelte initiativer finansieres fra.

Den samlede afledte drift i denne sag udgør 610.000 kr.

Punkt 5: Etablering af International House Odense

24.10.00-A00-4-24

Sagsresumé

Denne sag handler om udmøntning af budgettiltaget Arbejdskraft til fremtiden: En åben og international storby i Budget 2025. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen foreslår at etablere et International House Odense i Borgernes Hus. Ambitionen er, at kommunens samlede indsats til internationale tilflyttere skal styrkes, og at der skal skabes en tydeligere koordination på tværs af forvaltninger. Forslaget om at etablere International House Odense skal ses i en tæt kobling til Erhvervs- og Vækstpolitik 2025-2028 samt den kommende Bosætningsstrategi.

Beskæftigelses- og Socialudvalget har drøftet forslaget på udvalgsmøderne den 25. februar 2025 og den 6. maj 2025. By- og Kulturudvalget har drøftet forslaget på udvalgsmøderne den 26. februar 2025 og den 7. maj 2025. Økonomiudvalget har drøftet forslaget på udvalgsmødet den 14. maj 2025.

Effekt

Det er forvaltningernes forventning, at etableringen af et International House Odense vil have en positiv effekt på følgende Odensemål:

En storby i vækst

Et International House Odense vil både gøre det nemmere og mere attraktivt for international arbejdskraft at flytte til Odense helt i tråd med den kommende Bosætningsstrategi. Dermed vil huset understøtte befolkningsvæksten og også væksten i byens virksomheder.

Verdens bedste robotby

Byens robotvirksomheder har behov for højt kvalificeret arbejdskraft, hvis de skal opretholde deres stærke position. De kompetencer, virksomhederne efterspørger, skal ofte findes i udlandet. Med et International House Odense vil Odense stå stærkt, når det handler om at tiltrække og tilknytte internationale medarbejdere og deres familier.

Flere odenseanere i job og på vej til job

Adgang til kvalificeret arbejdskraft styrker væksten i byens virksomheder og dermed antallet af arbejdspladser i byen. Det vil komme alle borgere til gode, ikke kun de internationale, og understøtte arbejdet med styrkepositioner og jobskabelse som beskrevet i Erhvervs- og Vækstpolitik 2025-2028.

Indstilling

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at byrådet godkender:

1. Forslaget om etablering af International House Odense og udmøntning af budgetmidler.
2. Der flyttes samlet set 3,6 mio. kr. fra Økonomiudvalget til By- og Kulturudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget i 2025 til 2028.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens, By- og Kulturudvalgets og Beskæftigelses- og Socialudvalgets indstillinger.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense skal være en international by og en by, der tiltrækker international arbejdskraft. Det er en del af ambitionerne i Odense Kommunes Bystrategi, i Beskæftigelsespolitikken, i Erhvervs- og Vækstpolitik 2025-2028 og den kommende Bosætningsstrategi.

En stærkere international profil er med til at skabe en mere oplevelsesrig by, hvor meninger brydes, og nye idéer fødes til glæde for byens borgere. Samtidig bidrager det til et stærkere rekrutteringsgrundlag for byens mange virksomheder i vækst.

Gennem de sidste 10 år er flere og flere internationale borgere flyttet til Odense. Skal byen fortsætte den positive udvikling, skal Odense i endnu højere grad være en by, der formår at tiltrække internationale virksomheder, arbejdstagere og studerende – en by, hvor de kan se sig selv slå rødder og stifte familie.

Hvis Odense i højere grad skal lykkes med at tiltrække og tilknytte internationale arbejdstagere og studerende, er der behov for at styrke indsatsen overfor international arbejdskraft og samle alle byens services til internationale ét sted. Det skal være enkelt og smidigt at bosætte sig i Odense, og kommunen skal møde de internationale tilflyttere med blik for de behov, man kan have som borger i et nyt land.

Formål

Formålet med at etablere et internationalt hus i Odense er at styrke Odenses internationale profil samt tiltrække og tilknytte international arbejdskraft til Odense.

Tiltrækning af international arbejdskraft bidrager til væksten og jobskabelsen i byen. International House Odense vil dermed understøtte ambitionen om at skabe 30.000 nye private jobs i 2035 og at nå Odenses ambition om at være 235.000 indbyggere i 2035.

International House Odense spiller generelt en vigtig rolle i forhold til indfrielse af målene i Erhvervs- og Vækstpolitikken 2025-2028. Det gælder blandt andet Life science-området, hvor der frem mod 2028 skal være 70 virksomheder etableret i Odense, mod omkring 40 i dag. Denne tilvækst af virksomheder er forventeligt afhængig af international arbejdskraft på flere niveauer, som International House Odense kan understøtte både tiltrækning og ikke mindst tilknytning af. I Erhvervs- og Vækstpolitikken 2025-2028 fremhæves specifikt en styrket indsats for at tiltrække talenter inden for sektoren generelt samt underområder som MedTech.

International House Odense understøtter også ambitionerne i Odense Kommunes Kulturpolitik "Odense - En international kulturby" og det nye Kulturturismemanifest. Bl.a. kan International House Odense bidrage til udviklingen af velkomstpakker, der giver nye studerende, international arbejdskraft og nye beboere generelt information og inspiration til byens mangfoldige kulturtilbud.

Med alle services samlet i et International House vil det kunne gøres enkelt og smidigt at etablere, ikke bare et arbejdsliv, men det hele liv i Odense Kommune. Med en placering i Borgernes Hus vil der kunne skabes et mødested, hvor de internationale tilflyttere får ordnet de nødvendige dokumenter og bliver budt varmt velkommen med blandt andet en introduktion til Odenses mange kultur- og fritidstilbud.

Huset har følgende formål:

- Understøtte de lokale virksomheders rekruttering af international arbejdskraft.
- Gøre det enkelt og smidigt at etablere et liv i Odense.
- Bidrage til tilknytning af de internationale tilflyttere.
- Styrke og videreudvikle Odense Kommunes samlede indsats til internationale tilflyttere og styrke koordinationen mellem de relevante indsatser.
- Facilitere og understøtte de internationales deltagelse i kultur- og fritidslivet i Odense.

Husets indhold

Odense Kommune har i øjeblikket to overordnede tilbud til internationale tilflyttere:

- International Citizen Service i Borgernes Hus: Alle internationale tilflyttere skal forbi Borgerservice og Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) i Borgernes Hus for at registrere indrejse og få CPR-nummer. Den samlede service kaldes International Citizen Service, og opgaven løftes af medarbejdere i SIRI og Borgerservice, By- og Kulturforvaltningen.
- International Community Odense på Skulkenborg: Kommunens indsats for tiltrækning og tilknytning af højt kvalificerede internationale arbejdstagere og medfølgende familier. Opgaven løftes af medarbejdere i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Med forslaget om et International House Odense samles disse services ét sted, så de internationale tilflyttere får én indgang til Odense Kommune. Samtidig styrkes indsatsen med flere medarbejdere, flere services og øget virksomhedskontakt.

For at afsøge erfaringer fra andre byer har forvaltningerne været i dialog med Aarhus, København, Aalborg og Esbjerg kommuner om deres indsatser for international arbejdskraft. Særligt Esbjerg og Aalborg har positive erfaringer med at have én samlet indgang for de internationale tilflyttere. Deres erfaringer er taget med i arbejdet med International House Odense.

I International House Odense vil byens internationale tilflyttere kunne møde op og få individuel rådgivning omkring livet i Odense. Det vil sige svar på praktiske spørgsmål, hjælp til registrering og rådgivning om byens fritids- og kulturliv. Der vil også blive afviklet en række arrangementer både i huset og uden for huset, der skal hjælpe tilflytterne med at skabe et socialt netværk. Med placeringen i Borgernes Hus vil de internationale samtidig kunne gøre brug af husets øvrige services. Fx Hovedbibliotekets mange tilbud, musikbibliotek, café, events og Frivilligcenter Odense.

International House Odense vil i en indledende forsøgsperiode følge Borgerservices åbningstider, hvilket vil blive evalueret efter 6 måneder. Der vil uden for International House Odenses åbningstider blive afholdt events om aftenen og lejlighedsvis i weekender.

Målgrupper og indsatser

Med etableringen af International House Odense udvides kommunens tilbud til internationale tilflyttere til at omfatte en bred gruppe af internationale indbyggere i Odense. Der vil være forskellige tilbud til forskellige målgrupper. Alle internationale indbyggere vil være velkomne i huset og blive mødt af en medarbejder, der byder velkommen til Odense. Derudover vil de fx kunne:

- Få hjælp til registrering, vejledning om skattekort, ombytning af kørekort, pladsanvisning, SFO m.m. i Borgerservice.
- Få vejledning om kultur- og fritidsliv og henvisning til frivillige foreninger.
- Deltage i events med fokus på det danske samfund, social trivsel, fritids- og foreningsliv m.m.
- Få vejledning om hjælp til jobsøgning.
- Benytte faciliteterne i Borgernes Hus.

For at understøtte tilknytningen af international arbejdskraft vil der herudover være særlige indsatser for højt kvalificerede, faglærte, studerende og medfølgende partnere. Eksempelvis:

- Individuel rådgivning om bosætning.
- Hjælp til at finde den første bolig (gælder dog ikke for studerende).
- Individuel karrierevejledning for medfølgende partnere til internationale højt kvalificerede og faglærte medarbejdere.

Odense Kommune er forpligtet til at hjælpe alle internationale tilflyttere, der kommer til kommunen, uagtet uddannelsesniveau, ud fra integrationslovens bestemmelser. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen udvider ikke serviceniveauet for ufaglærte internationale borgere med etableringen af International House Odense. Forvaltningens Integrationsområde vil forsat yde den støtte, som internationale borgere er berettiget til efter gældende regler.

Der er ikke tale om en strategisk indsats målrettet ufaglærte, men derimod en individuel tilgang, hvor borgere, der selv henvender sig, kan få de tilbud, som de har ret til i henhold til lovgivningen. For internationale ufaglærte kan dette fx

være beskæftigelsesrettede tilbud som virksomhedspraktik eller råd og vejledning om brug af jobsøgningsplatformen Candeno. Dette er forudsat, at borgerens opholdstilladelse tillader det, og at forvaltningen vurderer, at indsatsen bringer borgeren tættere på job.

Husets indsatser vil løbende blive evalueret og justeret på baggrund af efterspørgsel og behov.

I øjeblikket oplever Syddansk Universitet en øget interesse fra amerikanske forskere på grund af den politiske situation i landet. Medarbejderne i International House Odense vil løbende tilpasse husets indsatser i tæt samarbejde med byens aktører, og understøtte universitetets rekruttering af amerikanske forskere, hvis der bliver et behov.

Når målgruppen kommer til at omfatte en så bred gruppe af internationale, kan der ske ændringer i forhold til det serviceniveau, virksomhederne i dag møder hos International Community Odense, når de får hjælp til deres højt kvalificerede internationale medarbejdere.

Medarbejdere, bevilling og øvrig finansiering

International House Odense får i alt seks medarbejdere:

Tre eksisterende medarbejdere fra International Community Odense, som er ansat i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Tre nyansættelser, der vil blive ansat i de tre involverede forvaltninger:

- En velkomstmedarbejder, der ansættes i By- og Kulturforvaltningen
- En kommunikations- og markedsføringsmedarbejder, der ansættes i Borgmesterforvaltningen
- En konsulent, der ansættes i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Det samlede team vil have fokus på at give tilflytterne en varm velkomst, men et mindst lige så stort fokus på de internationale familiers trivsel i Odense i det lange løb. Alle erfaringer og analyser viser, at de medfølgende partners trivsel er afgørende for at skabe høj tilknytning for den internationale arbejdskraft. Derfor er én af de eksisterende medarbejdere dedikeret til at hjælpe de medfølgende partnere i beskæftigelse. Det er også af afgørende betydning, at de internationale tilflyttere får et socialt netværk, og bliver introduceret til byens kultur- og fritidsliv. Det vil teamet understøtte ved at arrangere en lang række sociale arrangementer, og samarbejde tæt med byens kultur- og foreningsliv.

Én af de eksisterende medarbejdere bliver udpeget som projektleder for International House Odense, og skal sikre, at teamet som samlet enhed bidrager til at opnå de strategiske mål, i tæt samarbejde med personalelederne for teamets medlemmer.

For at understøtte den daglige ledelse bedst muligt nedsættes en styregruppe med chefer fra de tre forvaltninger og en leder fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Styregruppen har samlet set personaleledelsen af de seks medarbejdere, og skal gennem tæt samarbejde sikre, at medarbejderne har de bedste forudsætninger for at lykkes med indsatsen.

I Budget 2025-2028 er der afsat 2 mio. kr. årligt i 2025-2027 til International House Odense. Bevillingen vil ud over de tre medarbejdere blive brugt på:

- Etableringsomkostninger (skiltning, indretning m.m.)
- Kommunikation og markedsføring (visuel identitet, annoncering m.m.)
- Aktiviteter (afvikling af events m.m.)

Der er også afsat 1,4 mio. kr. årligt i 2025-2028 fra vækstmidlerne under Økonomiudvalget til International Community Odense. Denne bevilling går til de eksisterende tre årsværk i International Community Odense, som kommer til at indgå i International House Odense.

Herudover bidrager Syddansk Universitet til International Community Odense med 0,25 mio. kr. om året i et strategisk partnerskab om karrierevejledning for medfølgende partnere. Udgifter til løn og aktiviteter i International Community Odense, som går ud over bevillingerne fra Økonomiudvalget og Syddansk Universitet, dækkes af midler i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Lokaler

International House Odense indrettes i et lokale på 1. sal i Borgernes Hus, lige ved siden af Borgerservice og International Citizen Service.

Det er muligt at indrette et internationalt hjørne i Borgernes Hus uden at udvide antal kvadratmeter og uden udgift til husleje. Etableringen af International House Odense vil medføre et behov for tilpasning af de nuværende arbejdspladser i Borgernes Hus, men dette har ikke økonomiske konsekvenser for International House Odenses budget.

I lokalet placeres husets medarbejdere. Foran lokalet indrettes et lounge-område, hvor borgerne kan mødes og vente før en aftale. Dette område vil blive indrettet som en midlertidig løsning i International House Odenses bevillingsperiode, og vil også blive benyttet af øvrige brugere i Borgernes Hus – herunder borgere, der skal besøge Borgerservice og SIRI. Anlægsarbejdet forbundet hermed finansieres af Odense Bibliotekerne.

Byens internationale borgere vil have mulighed for at bruge lokalerne i Borgernes Hus til fællesskabsaktiviteter udenfor International House Odenses åbningstid, hvis de er organiseret i en forening. Det vil ske efter aftale og på lige vilkår med husets øvrige brugere.

Hvis det bliver besluttet, at International House Odense skal fortsætte udover den nuværende bevilling, vil der muligvis blive behov for en mere permanent indretning. Dette vil medføre flytning af vægge, således bygningsmassen bliver skaleret til at håndtere behovet til International House på en hensigtsmæssig måde. Denne eventuelle løsning behandles ikke i denne sag.

Branding

For at forenkle de internationale borgeres møde med kommunens services arbejdes der fremadrettet med ét brand: International House Odense. Under dette brand tilbydes der en række forskellige services. Herunder de services, som tidligere lå i International Citizen Service og International Community Odense.

Advisory Board

Der nedsættes et advisory board for International House Odense med eksterne repræsentationer. Formålet er at sikre, at husets indsats er mest muligt i tråd med virksomhedernes behov, og at der bliver skabt et samarbejde på tværs af byens aktører om at gøre Odense til en attraktiv by for international arbejdskraft i tråd med den ønskede styrkelse af byens internationale profil i Erhvervs- og Vækstpolitikken 2025-2028. Advisory boardet bygger videre på relationer og erfaringer fra International Community Odenses nuværende styregruppe. Advisory boardet sammensættes med repræsentanter fra fx byens virksomheder, fagbevægelsen, erhvervsfremmeorganisationer, Syddansk Universitet og andre relevante organisationer.

Tidsplan

Forvaltningerne forventer, at International House Odense kan åbnes i august eller september 2025.

Evaluering

Bevillingen til International House Odense løber i tre år. Der foretages løbende evaluering af indsatsen.

Økonomi

Med sagen udmøntes samlet set 6,0 mio. kr. fordelt på budgetårene 2025-2028, som angivet nedenfor på styringsområdet service til Økonomiudvalget, Beskæftigelses- og Socialudvalget samt By- og Kulturudvalget. Der sker en samlet periodisering på 0,8 mio. kr. i 2025 til 2026, 2027 og 2028.

Budget for International House Odense

Udmøntning til udvalg	2025	2026	2027	2028
Økonomiudvalget	571.000	854.000	790.000	122.000

By- og Kulturudvalget	320.000	555.000	555.000	95.000
Beskæftigelses- og Socialudvalget	336.000	824.000	824.000	118.000
I alt	1.227.000	2.251.000	2.187.000	335.000
Nulstilling af pulje under Økonomiudvalget	-2.000.000	-2.000.000	-2.000.000	0
Kassepåvirkning	773.000	-251.000	-187.000	-335.000

Punkt 6: Evaluering: 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling

00.15.00-A00-5-22

Sagsresumé

Denne sag omhandler en evaluering af 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen.

Odenses transformation sker i disse år med hastige skridt. Udviklingen har været båret af tydelige politiske tilkendegivelser om bl.a. helhedstænkning, sammenhæng og arkitektonisk kvalitet. Som led i de politiske drøftelser har byrådet siden 2018 løbende iværksat initiativer, der skulle styrke kvalitet og sammenhæng i byudvikling, byggeri og anlæg.

Senest besluttede byrådet den 22. juni 2022 iværksættelse af følgende 7 kvalitetsinitiativer i perioden 2022-2024:

1. Bystrategi 2023
2. Kommuneplan 2020-2032
3. Styrket sammenhæng fra strategi til udførelse
4. Proaktiv byudvikling
5. Arkitekturstrategi 2020
6. Odense Arkitekturråd
7. Formidling af kvalitet

Byrådet har ønsket en evaluering af de 7 initiativer forelagt i 2024.

Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen har haft ansvaret for implementering af de 7 initiativer - og har ligeledes gennemført evalueringen. Evalueringen er baseret på faglige vurderinger og perspektiver fra ledere og medarbejdere, der arbejder med kvalitet i byudviklingen. Der er ligeledes foretaget en evaluering af Arkitekturrådets arbejde – og gennemført en borgerpanelundersøgelse, der er vedlagt sagen som bilag.

Med denne sag forelægges evalueringen for henholdsvis By- og Kulturudvalget den 21. maj 2025 og Økonomiudvalget på møde den 28. maj 2025 med anmodning om de respektive udvalg indstiller evalueringen til endelig godkendelse i byrådet den 4. juni 2025.

Effekt

En storby i vækst

Byudvikling med kvalitet

En storby med blandede og velfungerende bydele

En klima- og miljøvenlig storby

De 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen har i varierende grad positivt understøttet ovenstående fire effektmål. Initiativerne har bl.a. været med til at styrke den transformation som byen har undergået gennem de seneste år. Ved at øge byens kvalitet, skabe blandede bydele og velfungerende områder bliver Odense mere attraktiv for både borgere og virksomheder at bosætte og etablere sig i. Derudover er de 7 initiativer med til at understøtte ambitionen om, at en klimaneutral, grøn, sund og levevenlig by, der er bygget med kvalitet.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen indstiller til de respektive udvalg, at byrådet tager evaluering af de 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen til efterretning.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler Borgmesterforvaltningens og By- og Kulturudvalgets indstillinger.

Sagsfremstilling

Odenses byudvikling har gennem en længere årrække været genstand for politiske drøftelser både i byråd og fagudvalg. Omdrejningspunktet har været helhedstænkning, sammenhæng og arkitektonisk kvalitet i byens udvikling og transformation.

7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen

Med afsæt i de politiske drøftelser besluttede byrådet den 26. september 2018 iværksættelse af initiativer for kvalitet i byfortætningen. Disse initiativer blev evalueret på byrådsmøde i den 8. december 2021.

Byrådet besluttede efterfølgende den 22. juni 2022 en justering og forlængelse af 7 initiativer frem til sommeren 2024. De justerede 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling var følgende:

Initiativ #1 Bystrategi (Ansvarlig: Borgmesterforvaltningen)

Implementering og brug af Bystrategi 2019 skal sikre fortsat fokus på Odense Byråds visioner og ambitioner for kvalitet i byudviklingen. Herunder drøftelser om perspektiverne for proaktiv byudvikling for eksempel via jordkøb og strategisk planlægning for byudviklingen.

Initiativ #2 Kommuneplan 2020-2032 (Ansvarlig: By- og Kulturforvaltningen)

Kommuneplan 2020 skal fortsat implementeres og sikre et fokus på kommuneplanens afsnit om kvalitet i byudviklingen. Udover det konkrete kvalitetsafsnit skal der være fokus på hele kommuneplanen som et grundlag for kvalitet i byudviklingen. Herunder hvordan retninger lagt i kommuneplanen følges op i lokalplanlægning og myndighedsbehandling.

Initiativ #3 Styrket sammenhæng fra strategi til udførelse (Ansvarlig: Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen)

Der skal fortsat og i øget grad sættes fokus på sammenhængen fra strategi til udførsel. Både i form af øget involvering af politiske udvalg tidligt i processen i sager af særlig betydning for byens udvikling, herunder helhedsplaner og lokalplaner samt i form af administrative indsatser.

Initiativ #4 Proaktiv byudvikling (Ansvarlig: Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen)

Der skal sættes fokus på de virkemidler og muligheder, der ligger i proaktiv byudvikling, hvor Odense Kommune aktivt kan forme, understøtte og udvikle byens fysiske rammer. Her skal Bystrategien danne rammen for udvikling, helheds- og udviklingsplaner som redskab og muligheder for strategisk jordkøb.

Initiativ #5 Arkitekturstrategi 2020 (Ansvarlig: By- og Kulturforvaltningen)

Arkitekturstrategien skal fortsat være det fælles afsæt for samtalen om kvalitet i byudvikling, og forståelsen af begrebet kvalitet. Den fortsatte implementering af Arkitekturstrategi 2020 skal øge fokus på dialogen med investorer, udviklere, rådgivere og borger om kvalitet i byens udvikling.

Initiativ #6 Odense Arkitekturråd (Ansvarlig: By- og Kulturforvaltningen)

Der skal nedsættes et nyt rådgivende arkitekturråd for en ny toårig periode fra 2022-2024. Det nye Odense Arkitekturråd skal have øget fokus på de arkitektoniske kvaliteter i den strategiske udvikling af byen, og på omdannelse af større bydele, hvor eksisterende by omdannes til nye funktioner.

Initiativ #7 Formidling af kvalitet (Ansvarlig: Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen)

Gennem samtale med byens borgere og aktører skal der skabes ejerskab til byens kvaliteter og udvikling. Initiativet skal sikre øget dialog med offentligheden om arkitektonisk kvalitet og byens udvikling generelt. Det kan eventuelt ske gennem fokus på Arkitekturens Dag og/eller ved præmiering af bygninger/byrum/bydele.

Evaluering af 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen

Byrådet besluttede, at de 7 kvalitetsinitiativer skulle evalueres i sommeren 2024 med følgende fokus:

- Hvilke initiativer er gennemført?
- Hvad er den oplevede værdi og effekt af initiativerne – både internt, eksternt og i et borgerperspektiv?

Evalueringen skulle desuden indeholde en gentagelse af borgerpanelundersøgelse fra juni 2021 og sikre inddragelse af eksterne parter.

Kvalitativ vurdering af initiativerne

Evalueringen af de 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling er gennemført af Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen. Den bygger på faglige vurderinger og perspektiver fra ledere og medarbejdere, der arbejder med kvalitet i byudviklingen. Der er ligeledes foretaget en evaluering af Arkitekturrådets arbejde – og gennemført en borgerpanelundersøgelse.

Evalueringen vurderer et initiativ som gennemført, når det er udført som beskrevet i byrådsbeslutningen. Den oplevede værdi og effekt af initiativerne er vurderet kvalitativt. Det bemærkes, at et gennemført initiativ ikke nødvendigvis siger noget om graden af dets effekt.

Det er Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningens vurdering, at de 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen i samlet set er helt eller delvist gennemført i perioden 2022-2024.

Det er vurderingen, at initiativerne i varierende grad positivt har understøttet Odenses strategiske byudvikling. Initiativerne har bl.a. været med til at styrke den transformation, som byen har gennemgået den seneste årrække. Dette bl.a. ved at fokusere på kvalitet og sammenhæng i byggeriet, skabe blandede bydele med attraktive forhold for både borgere og virksomheder mv. Dertil har de 7 initiativer været med til at understøtte den politiske ambition og en klimaneutral, grøn, sund og levevenlig storby.

Den samlede evaluering af initiativerne er vedlagt sagen, se bilag 1.

Odenses bystrategiske arbejde fremadrettet

Evalueringsresultater som afsæt for bystrategisk udvikling

Med evalueringen af 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i byudviklingen får byrådet et godt afsæt for det videre strategiske arbejde med Odenses udvikling. Resultaterne giver et billede af, hvor kommunen står i dag - og hvor der er potentiale for udvikling og forbedring. Med evaluering er det således muligt at bygge videre på tidligere bystrategiske indsatser og erfaringer - og derved sikre sammenhæng i den strategiske og langsigtede udvikling af byen. Med dette afsæt kan der åbnes for nye idéer og løsninger, der kan indgå i arbejdet med en kommende bystrategi.

Stadsarkitekt i Odense (Budget 2025)

Det seneste initiativ for at styrke kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling blev aftalt med Budget 2025. Her besluttede forligspartierne, at byen skal have en stadsarkitekt, der får til opgave at sikre tydeligere fokus på bykvalitet og arkitektur. Der er afsat 0,5 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 til stadsarkitektfunktionen, der organisatorisk bliver forankret i By- og Kulturforvaltningen.

Økonomi

I forbindelse med budgetforliget for 2021 blev der afsat 200.000 kr. årligt fra 2022 og frem under By- og Kulturudvalget til et rådgivende organ.

Den årlige udgift til Arkitekturrådet i perioden 2022-2025 fremgår af nedenstående tabel. Udgifterne er afholdt inden for By- og Kulturforvaltningen af nedenstående ramme.

Tabel 1: Årligt forbrug Arkitekturrådet

Årets priser	2022	2023	2024	2025
Vedtaget budget	209.281	218.208	235.452	243.252

Forbrug*	85.991	165.657	150.333	0
Afvigelse	123.290	52.551	85.119	243.252

***Forbrug i året 2025 er opgjort pr. 22. april 2025**

Arkitekturrådet bliver ikke videreført. Dermed frigives der 200.000 kr. (i 2022-prisniveau) fra 2025 og frem under By- og Kulturudvalget.

Bilag

Evaluerings af 7 initiativer for kvalitet og sammenhæng i Odenses byudvikling

Evaluerings_Arkitekturråd 2022_Opsamling

Borgerpanel Q1_2024_Arkitektonisk Kvalitet

Punkt 7: Ændring af takster for parkeringslicenser 2025

05.09.02-G01-1-25

Sagsresumé

Denne sag handler om ændring af takster for parkeringslicenser.

Byrådet godkendte den 22. november 2023, som led i den grønne mobilitetsplan, en stigning og differentiering af taksterne for betalingsparkering i byen, herunder nye takster for parkeringslicenser. Taksterne trådte i kraft den 1. januar 2024 og indebærer samtidigt en differentiering i prisen for parkeringslicenser, således at licensprisen for elbiler er 600 kr./år, mens licensprisen for fossile køretøjer er 1200 kr./år.

By- og Kulturforvaltningen er primo 2025 blevet opmærksom på, at differentiering mellem el- og fossildrevne køretøjer ikke er i overensstemmelse med færdselslovens regler for betaling for parkeringslicenser.

Det er derfor nødvendigt enten at ændre taksterne for parkeringslicenserne, så de er i overensstemmelse med færdselslovens bestemmelser på området eller ændre licensordningen, så den i stedet tager udgangspunkt i vejlovens bestemmelser.

De vedtagne takster for betalingsparkering i øvrigt ændres ikke og berøres ikke af denne sag.

Med denne sag skal udvalget godkende en ændring af taksterne for parkeringslicenser.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

By- og Kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med **Klima- og Miljøforvaltningen** til udvalget, at byrådet godkender løsningsforslag 1, jf. sagsfremstillingen.

By- og Kulturudvalget anbefaler indstillingen.

Borgmesterforvaltningen har ingen bemærkninger.

Beslutning

Økonomiudvalget anbefaler By- og Kulturudvalgets indstilling.

Sagsfremstilling

Formål med parkeringslicensordningen

Parkeringslicensordningen blev indført med formålet om at tilgodese beboere og virksomheder i områder, hvor der er pres på parkeringspladserne.

I praksis fungerer det ved, at der er indført tidsbegrænset parkering i udvalgte områder af byen, hvor man med en parkeringslicens kan parkere ubegrænset, mens alle andre parkanter skal overholde tidsbegrænsningen. Det begrænser langtidsparkering for fx handlende og pendlere, og giver beboere og erhvervsdrivende med en beboerlicens bedre parkeringsmuligheder

Lovgivningens rammer og regler for beboerlicenser

Parkering og dermed parkeringslicensordninger for et område kan enten ske efter vejloven eller efter færdselsloven.

Færdselsloven regulerer bl.a. færdslen på offentlige veje og giver vejmyndigheden bemyndigelse til at træffe bestemmelser om parkering med politiets samtykke. Ud fra færdselsloven kan der fastsættes bestemmelser om tidsbegrænset parkering samt træffes bestemmelse om, at visse køretøjer eller persongrupper herunder beboere skal undtages fra tidsbegrænsningen.

Der kan ikke opkræves betaling for parkering med hjemmel i færdselsloven, men Trafikministeriet har udtalt, at Vejmyndigheden kan kræve sine administrationsomkostninger ved udstedelsen af en parkeringslicens dækket.

For at kunne opkræve betaling for parkeringslicenser i henhold til færdselsloven skal det ske ud fra, at taksten er omkostningsbaseret. Det betyder, at taksten på en licens fastsættes ud fra en beregning af, hvad det koster at administrere licensordningen.

Færdselsloven hjemler ikke mulighed for at differentiere i betalingen af parkeringslicenser i forhold til miljøhensyn.?

Vejloven

Parkering er en trafikal udnyttelse af vejareal, og kommunen har til ansvar at sørge for, at offentlige veje indrettes efter trafikens art og størrelse, herunder også parkering af hensyn til beboere, der har behov for parkering i nærheden af deres bolig.

Vejloven regulerer betaling for parkering på offentlig vej. Vejmyndigheden kan ud fra en trafikal vurdering med hjemmel i vejloven opkræve betaling for parkering på offentlig vej, herunder også betaling for parkeringslicenser, som fritager beboere og erhvervsdrivende fra at betale for parkering.

Der må ikke opkræves betaling for at skabe en indtægt.

Udfordring med de gældende parkeringslicenser og løsningsforslag til lovliggørelse

Parkeringslicenserne i Odense har hjemmel i færdselsloven, da man med licenserne fritages fra at overholde tidsbegrænsning på de kommunale parkeringspladser.

By- og Kulturforvaltningen er blevet opmærksom på, at de gældende parkeringslicenser, som ud fra et miljøhensyn differentierer i pris afhængigt af køretøjstypen, ikke er i overensstemmelse med færdselslovens regler.

Forvaltningen er derfor forpligtet til at sørge for, at licenserne lovliggøres.

Løsningsforslag til lovliggørelse:

Forvaltningen ser to løsningsmuligheder for en lovliggørelse af forholdene her og nu. Løsningsmulighederne er:

1. Fastholdelse af tidsbegrænsning uden differentiering af takst i forhold til køretøjstype efter færdselsloven.
2. Erstatte tidsbegrænset parkering på offentlig vej med betalingsparkering efter vejloven for at fastholde differentieret takst ud fra køretøjstype i henhold til miljømæssige hensyn.

Løsning 1: Fastholdelse af tidsbegrænsning uden differentiering af takst i forhold til køretøjstype efter færdselsloven.

Forvaltningen har ud fra en omkostningsberegning konkluderet, at taksten for en parkeringslicens for alle køretøjer kan sættes til 600 kr./ år. Dette svarer til taksten tilbage i 2023, inden de differentierede takster blev indført.

Løsningsforslag 1 betyder derfor, at differentieringen af taksten ud fra køretøjstype rulles tilbage, og taksten fastsættes til tidligere takst på 600 kr./år for alle køretøjstyper.

Konsekvenserne ved løsningen er:

- Der takst-differentieres ikke længere mellem elbiler og fossile køretøjer.
- Forskellen mellem nuværende forhøjede takst for fossilbiler og den justerede takst skal tilbagebetales.
- De offentlige parkeringspladser ændrer ikke status, og vil fortsat være reguleret af en tidsbegrænsning. Der skal derved ikke etableres betalingsmuligheder, og nuværende skiltning kan bevares i licensområderne.
- Vurderes til at være den mest effektive parkeringsregulering i et parkeringslicensområde.

Løsning 2: Erstatte tidsbegrænset parkering på offentlig vej med betalingsparkering efter vejloven for at fastholde differentieret takst ud fra køretøjstype i henhold til miljømæssige hensyn

Ønskes det at fastholde differentiering af taksten for parkeringslicenser ud fra køretøjstype på baggrund af miljømæssige hensyn forudsætter det, at tidsbegrænsningerne i henhold til færdselsloven i licensområderne erstattes af betalingsparkering efter vejloven.

Løsningsforslag 2 betyder derfor, at der i stedet for tidsbegrænsning på parkeringspladserne på offentlig vej indføres betalingsparkering i licensområderne. Herved kan taksten på parkeringslicenser differentieres efter køretøjstype på samme måde som i dag.

Konsekvenser ved løsningen er:

- Hvis tidsbegrænsningerne i licensområderne erstattes af betalingsparkering, kan det forringe vilkårene for parkering for beboere og erhverv i licensområderne. Det skyldes, at betalingsparkering ikke sætter begrænsninger for det tidsrum, der parkeres i. Længerevarende parkeringer for fx handlende og pendlere kan betyde, at det bliver sværere for beboere og erhvervsdrivende i området at finde en ledig parkeringsplads.
- Der skal etableres betalingsmuligheder (betalingsstandere) i licensområderne.
- Skiltning skal ændres i alle licensområder.
- Indførelsen af betalingsparkering gælder fremadrettet, og der vil derfor ligeledes skulle ske tilbagebetaling af forskellen mellem nuværende forhøjede takst for fossilbiler og den justerede takst.
- Gæster til beboerne i licensområder vil have mulighed for at parkere tidsbegrænset, da de med betalingsparkering blot kan betale for den tid, de parkerer. Dette vil være en fordel for beboerne og deres gæster i områderne.

Forvaltningernes anbefaling

Forvaltningerne anbefaler løsningsforslag 1 som en lovliggørende foranstaltning her og nu i forhold til kommunens parkeringslicenser. Dette er begrundet med, at løsningen som helhed tilvejebringer de bedste parkeringsforhold for beboere og besøgende i byens licensområder. Dette skal ligeledes ses i lyset af, at langt størstedelen af de parkeringslicenser, der udstedes, sker til beboere med fossildrevne køretøjer.

Herudover vil løsningsforslag 1 kunne gennemføres uden større investeringer i forhold til skiltning, afmærkning og opsætning af betalingsautomater, modsat løsningsforslag 2.

Løsningsforslag 2 vil kræve en nærmere undersøgelse af anlægsudgifter, før der kan lægges en tidsplan for udførsel, og der kan sættes konkrete tal på anlægsøkonomien.

Det anbefales samtidigt, at eventuelle fremtidige miljø- og klimamæssige tiltag i forhold til parkeringslicenser indarbejdes i en kommende parkeringsstrategi. Herved kan parkeringslicenser i højere grad ses i et større perspektiv i forhold til parkering på offentlig vej og bruges som et egentligt redskab ind i understøttelsen af miljø- og klimahensyn.

Økonomi

Uanset hvilket løsningsforslag der beslutes, vil det betyde en tilbagebetaling til de licensholdere, som ikke har et nulemissionskøretøj.

Da kun ca. 3,5 % af den samlede omsætning kommer fra nulemissionskøretøjer og omsætningen fra 2024 til i dag er på ca. 5.800.000 kr. vil det svare til et beløb på ca. 2.800.000 kr., som skal tilbagebetales.

Med justeret takst på fossile køretøjer vil det betyde et årligt fald i licensindtægt på ca. 1.500.000 kr.

Hvis løsningsforslag 2 beslutes, skal taksten for parkeringslicenser for henholdsvis elbiler og fossildrevne køretøjer beslutes selvstændigt. Samtidig skal der tages stilling til timetaksten i de enkelte licensområder til betalingsparkering, før der kan laves beregninger for forventet omsætning. Udgifter vil være afhængige af etablering af betalingsautomater og justeret skiltning, som skal planlægges for hvert område, før der kan beregnes omkostninger. Løsningsforslag 2 kræver derfor særskilt politisk beslutning omkring takster for både parkeringslicenser og timebetaling, før der kan blive fremlagt samlet økonomi for forslaget.

Punkt 8: B-sag: Arbejdsklausul til det specialiserede socialområde

88.00.00-G01-58-24

Sagsresumé

Arbejdsklausulen dækker alle køb af tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver og forpligter Odense Kommunes leverandører til at sikre ordentlige vilkår for både egne og underleverandørers medarbejdere.

Sådan har det været siden arbejdsklausulen blev vedtaget af Odense Byråd i 2013.

Arbejdet med arbejdsklausulen har dog tydeliggjort, at det specialiserede socialområde er et område, hvor arbejdsklausulen i sin nuværende form ikke i tilstrækkelig grad løfter det formål, som arbejdsklausulen er sat i verden for løse.

Den grundlæggende udfordring for anvendelsen af arbejdsklausulen på området er den lovgivning, der er sat i verden for at sikre borgerens rettigheder. Det er en udfordring, fordi lovgivningen, barnets lov og serviceloven, har juridisk forrang for Odense Kommunes politiske beslutninger. Det betyder i praksis, at leverandører, der leverer ydelser inden for den nævnte lovgivning, kan sige nej til at underskrive arbejdsklausulen, uden at det som udgangspunkt har indflydelse på, om Odense Kommune kan vælge at bruge dem eller ej.

Hvis arbejdsklausulen ikke anvendes, har den heller ingen effekt, og dermed løftes formålet med arbejdsklausulen ikke.

Den manglende mulighed for at stille krav om arbejdsklausulen sammenholdt med den politiske beslutning om, at der skal arbejdsklausul på alle køb af tjenesteydelser, nødvendiggør, at der skabes et incitament til at underskrive arbejdsklausulen. Det incitament skabes ved at give dem, der skriver under, en konkurrencemæssig fordel, hvor lovgivningen muliggør det.

Derudover er der en række bestemmelser, der ikke kan anvendes eller som er begrænsede i deres anvendelse, som der er behov for at tilpasse til området.

På baggrund deraf er det Borgmesterforvaltningens vurdering, at en til branchen tilpasset arbejdsklausul vil være til gavn for både opfyldelsen af det politiske formål med klausulen og til gavn for forståelsen og anvendelsen af arbejdsklausulen i praksis.

Borgmesterforvaltningen har derfor udarbejdet en ny og til branchen tilpasset arbejdsklausul, der tager højde for de særlige forhold, der gælder for området.

Borgmesterforvaltningen indstiller, at udvalget godkender arbejdsklausulen til det specialiserede socialområde, således at denne fremadrettet skal anvendes i stedet for den generelle arbejdsklausul på området.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender arbejdsklausulen til det specialiserede socialområde, således at denne fremadrettet vil skulle anvendes på området.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog i 2013 den første version af Odense Kommunes arbejdsklausul, og den 28. februar 2024 blev den seneste vedtaget.

Arbejdsklausulens anvendelsesområde er forblevet uændret og dækker alle køb af tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver. Der er hverken en bagatelgrænse eller vedtaget nogle emnemæssige undtagelser til arbejdsklausulens anvendelsesområde.

Arbejdsklausulen forpligter leverandører og deres underleverandører til – i forbindelse med udførelse af opgaver for Odense Kommune - at sikre de ansatte løn og arbejdsvilkår på niveau med den mest repræsentative overenskomst på arbejdsområdet og er en grundsten i Odense Kommunens arbejde mod social dumping.

I forbindelse med byrådets vedtagelse af den seneste version af arbejdsklausulen, den 28. februar 2024, blev Økonomiudvalget af byrådet ligeledes bemyndiget til at godkende eventuelle særversioner af arbejdsklausulen tilpasset særlige brancher. Denne sag er en opfølgning på denne bemyndigelse.

Arbejdsklausulen anvendes i dag i samme form til alle typer af køb indenfor arbejdsklausulens anvendelsesområde. Erfaringerne fra arbejdet med arbejdsklausulen har vist, at enkelte bestemmelser ikke er lige egnede til alle brancher, og at der er et område, hvor egnetheden er så begrænset, at det er Borgmesterforvaltningens vurdering, at der er behov for en til området tilpasset arbejdsklausul.

Behovet for tilpasning har udmøntet sig i udarbejdelsen af en branchespecifik arbejdsklausul til det specialiserede socialområde. Den tilpassede arbejdsklausul tager sit klare udgangspunkt i Odense Kommunes generelle arbejdsklausul, men er justeret for at sikre, at det formål, som arbejdsklausulen er sat i verden for at løfte, også bliver løftet på dette område.

I byrådsagen fra den 28. februar 2024 blev 3 brancher identificeret til at kunne have behov for en branchespecifik arbejdsklausul.

De brancher, der her var udpeget, var det specialiserede socialområde, konsulentbranchen og restaurationsbranchen. Efter dialog med relevante parter i brancherne og en gennemarbejdning af materialet, er det Borgmesterforvaltningens konklusionen, at det kun er en af de identificerede brancher, der er så særegen, at der er behov for en faktisk branchespecifik arbejdsklausul.

Tilpasningerne i den branchespecifikke arbejdsklausul til det specialiserede socialområde bliver gennemgået nedenfor.

De udfordringer, der er identificeret i de øvrige brancher, vurderer Borgmesterforvaltningen at kunne løse med mindre indgribende tiltag såsom vejledning og øget kommunikation. Tiltagene gennemgås kort til orientering nedenfor.

Borgmesterforvaltningen har løbende i processen været i dialog med relevante interessenter på området, som udfoldes i bilag 5.

Arbejdsklausul til det specialiserede socialområde

Det specialiserede socialområde defineres i forhold til arbejdsklausulen som ydelser, der leveres til borgere efter visitation fra Odense Kommune efter serviceloven eller barnets lov. Ydelser omfattet deraf er eksempelvis bo- og opholdssteder og forebyggende indsatser.

Det er Borgmesterforvaltningens erfaring, at det specialiserede socialområde – et område, der tager sig af nogle af de mest sårbare borgere - er et område, hvor der i høj grad er brug for et større fokus på ansættelsesvilkår. Området er for visse dele kendetegnet ved lange arbejdsdage, skiftende arbejdstider, begrænsede rettigheder i forbindelse med sygdom og barsel, korte opsigelsesvarsler og en lav organiseringsgrad.

Den grundlæggende udfordring på dette område i forhold til fortsat at anvende den generelle arbejdsklausul er, at barnets lov og serviceloven har juridisk forrang for Odense Kommunes politiske beslutninger.

Det betyder, at hvis der foreligger en faglig vurdering af, at et bo- og opholdssted er det rette for en borger efter rammerne i den relevante lovgivning, så skal stedet anvendes, uanset om leverandøren vil skrive under på en arbejdsklausul eller ej. Derfor mangler der på området incitament til at underskrive arbejdsklausulen.

Selv hvis leverandøren underskriver arbejdsklausulen og efterfølgende bryder rammerne deri, så kan Odense Kommune ikke med henvisning til brud på arbejdsklausulen bringe aftalen til ophør, som det vil være tilfældet indenfor andre kontraktområder. Det gør også, at sanktionsmulighederne i arbejdsklausulen, hvoraf ophævelse af kontrakten er den yderste konsekvens, ikke kan anvendes på dette område. Derfor er mulighederne for at sanktionere også begrænsede i den nuværende arbejdsklausul.

Ny struktur skal øge incitamentet

Det manglende incitament til at forpligte sig på overholdelse af arbejdsklausulen har Borgmesterforvaltningen med den branchespecifikke arbejdsklausul løst ved at skabe en struktur omkring arbejdsklausulen og anvendelsen deraf, som giver

de leverandører, der skriver under på at ville efterleve den, en konkurrencemæssig fordel, når Odense Kommune skal finde et tilbud til den enkelte borger efter barnets lov eller serviceloven.

Det gør vi ved, når der efter rammerne i lovgivningen er flere tilbud at vælge imellem, at tilvælge de tilbud, der har tilsluttet sig og forpligtet sig på at ville overholde arbejdsklausulen.

Dermed skabes der et incitament til at underskrive og forpligte sig på arbejdsklausulen.

Ny struktur skal styrke sanktionsmulighederne

Da den hårdeste sanktionsmulighed i arbejdsklausulen ikke er mulig at anvende i denne branche, er det, med etableringen af en ny struktur omkring anvendelsen af arbejdsklausulen og derigennem skabelsen af et nyt incitament, ligeledes gjort muligt at fjerne den konkurrencemæssige fordel, som incitamentet udgøres af.

Derfor vil en leverandør, hvis arbejdsklausulen ikke overholdes, ryge af listen over leverandører til området. Dermed vil leverandøren stå dårligere i konkurrencen ved en fremtidig tildeling af kontrakter, når lovgivningen på området tillader det.

Øvrige justeringer i forhold til området

Ud over ovenstående væsentlige tilpasning er der også en række elementer, der er blevet præciseret, eller som har haft behov for at blive uddybet og tydeliggjort i ordlyd eller med en vejledning.

Derfor er der udarbejdet et vejledningsmateriale, der skal sikre forståelsen af klausulens indhold samt afklare og tydeliggøre de usikkerheder, der specifikt er til den branchespecifikke arbejdsklausul på det specialiserede socialområde.

I særklausul og vejledning er det eksempelvis tydeliggjort, at der vil blive taget de hensyn til de borgere, der kunne blive berørt af kontrolarbejdet, som området nødvendiggør. Det kan eksempelvis være visse begrænsninger i forhold til at komme på uanmeldte besøg på eksempelvis bosteder, hvor det vurderes, at den form for kontrol kan være i strid med indsatsen overfor borgeren.

Et andet element, der er søgt tydeliggjort, er hvilke medarbejdere hos en leverandør, der er omfattet af arbejdsklausulen. Det er tydeliggjort i selve klausulen, men vil til enhver tid skulle baseres på en konkret vurdering. Derfor bliver præciseringen i arbejdsklausulen ligeledes understøttet af en uddybning i den tilhørende vejledning.

Det er, opsummeret, Borgmesterforvaltningens vurdering, at arbejdsklausulen, som den ser ud i dag, ikke i tilstrækkelig grad løfter det formål, som arbejdsklausulen er sat i verden for at løse, og det er på baggrund deraf Borgmesterforvaltningens vurdering, at en til branchen tilpasset arbejdsklausul vil være til gavn for både det politiske formål med klausulen og til gavn for arbejdsklausulens virke og forståelse i praksis.

Borgmesterforvaltningen har derfor udarbejdet en ny og til branchen tilpasset arbejdsklausul, der tager højde for de særlige forhold, der gælder for området og indstiller til at Økonomiudvalget godkender arbejdsklausulen til det specialiserede socialområde, således at denne fremadrettet skal anvendes i stedet for den generelle arbejdsklausul på området.

Vejledningerne er vedlagt til orientering og vil blive tilpasset og justeret administrativt.

Løsningen deles i Borgmesterforum Fyn og med øvrige interesserede med henblik på at få udbredt klausulen og styrket arbejdet dermed.

Arbejdsklausulen til det specialiserede socialområde er vedlagt som bilag 1, og vejledningen er vedlagt som bilag 2.

Om økonomi

I dialog med interessenter fra branchen er det blevet fremhævet og estimeret, at kravene i en arbejdsklausul vil forøge omkostningerne for visse bo- og opholdssteder med op til 6 %. Den meromkostning opstår ved, at disse tilbud, for at leve op til arbejdsklausulen, vil skulle give deres medarbejdere ansættelsesvilkår, som de ikke har i dag. De ansættelsesvilkår, det drejer sig om, er opsigelsesvarsler, løn under sygdom, 6. ferieuge, ferietillæg, arbejdsgiverpension og barsel. Vilkår som må betragtes som grundvilkår i overenskomster.

Meromkostningen ved at tiltræde arbejdsklausulen vil derfor ikke være til stede, hvis tilbuddet har tiltrådt en overenskomst og kun i mindre grad, hvis medarbejderne har dele af vilkårene allerede.

Vilkårene må forventes at skabe bedre arbejdsmiljø, jobsikkerhed og jobtilfredshed hos de ansatte, hvilket er væsentligt af hensyn til at sikre kvaliteten af de ydelser, som tilbuddet yder til gavn for de borgere, der henvises af Odense Kommune.

Tilslutningen til eksisterende arbejdsklausul har i perioder været oppe på 4/5 af de tilbud inden for det specialiserede socialområde, som Odense Kommune har kontrakt med. Derfor er det Borgmesterforvaltningens vurdering, at de potentielle meromkostninger, der er estimeret, i høj grad allerede er indeholdt i de priser, som Odense Kommune betaler på området.

Derudover arbejdes der i tæt dialog med markedet på at imødekomme og balancere den økonomiske risiko, der er i samarbejdet mellem kommunen og det enkelte tilbud. Et af de elementer, der særligt er i spil, er de opsigelsesvarsler, der er i de enkelte kontrakter. Her er der igangsat et arbejde med at tilpasse opsigelsesvilkårene fra Odense Kommunes side, hvor det er muligt, således at de i højere grad tager hensyn til den praktik og hverdag, som kontrakten er en del af. Det giver det enkelte tilbud større grad af fleksibilitet i forhold til at justere medarbejdersammensætningen, således at den passer til de borgere, der er visiteret til tilbuddet, og dermed mindskes den økonomiske risiko ved at give medarbejdere længere opsigelsesvarsler.

Samlet set er det Borgmesterforvaltningens vurdering, at der ikke vil være økonomiske konsekvenser for Odense Kommune ved at vedtage arbejdsklausulen til det specialiserede socialområde, således at denne træder i stedet for den generelle arbejdsklausul.

Restaurationsbranchen og konsulentbranchen

Hvad angår de to områder, der ligeledes blev identificeret som særegne - konsulentbranchen og restaurationsbranchen - er det, efter dialog med brancheinteressenter og en efterfølgende gennemarbejdning af materiale og muligheder, af Borgmesterforvaltningen vurderet, at den allerede gældende arbejdsklausul med øget kommunikation og vejledninger, internt som eksternt, er tilstrækkelig til at løfte de udfordringer, der er identificeret.

Den vurdering hviler på et udgangspunkt om kun at tage særlige hensyn, hvor der faktisk er behov for, at der bliver taget særlige hensyn. De identificerede behov for tilpasninger, der i første omgang var fundet, vurderer Borgmesterforvaltningen at kunne løses med mindre indgribende tiltag end nye og særlige klausuler.

Det vil samtidig også reducere kompleksiteten for brugerne af klausulerne, og det vil minimere risikoen for afgrænsningsudfordringer i forhold til, hvilken klausul det enkelte køb måtte være omfattet af.

Der er udarbejdet en generel vejledning til arbejdsklausulen, som italesætter og tager hånd om de udfordringer, der er identificeret, og klarlægger i højere grad end hidtil Odense Kommunes forståelse og anvendelse af arbejdsklausulen i praksis.

Vejledningen til arbejdsklausulen er vedlagt som bilag 3, og en intern procesvejledning til arrangementer, herunder restaurantbesøg, er vedlagt som bilag 4 til orientering og vil blive tilpasset og justeret administrativt.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Bilag 1 - Arbejdsklausul til det specialiserede socialområde

Bilag 2 - Vejledning, Specialiserede socialområde

Bilag 3 - Vejledning arbejdsklausul

Bilag 4 - Intern vejledning - arrangementer

Bilag 5 - Dialog med arbejdsmarkedets parter

Punkt 9: B-sag: Oprydning af politikker og strategier

00.01.10-P22-1-25

Sagsresumé

Som opfølgning på Økonomiudvalgets drøftelse af reduktion af politikker og strategier den 14. maj 2025 fremlægges med denne sag forvaltningens videre arbejde.

Konkret drejer det sig om anbefalinger til, hvilke styringsdokumenter der ikke længere har samme væsentlighed, som da de blev besluttet. Forvaltningens anbefaling sker ud fra de filtreringstiltag, som Økonomiudvalget fastlagde i forbindelse med deres tidligere drøftelse.

På Økonomiudvalgets område er der kortlagt i alt 32 styringsdokumenter. Når forvaltningen har filtreret disse med de politisk ønskede greb, er det vurderingen, at 14 politikker og strategier kan sløjfes, og at 14 stadig er aktuelle, men at der derudover også er mulighed for at tænke en lille håndfuld styringsdokumenter sammen fremadrettet.

I efteråret 2025 vil politiske drøftelser om fastholdelse af et enkelt styrings-setup fortsætte med fokus på at sikre et varigt overskueligt politikunivers og med tæt sammenhæng til den beslutning, Økonomiudvalget har taget, om et mere enkelt effekt- og styringsunivers, som det kommende byråd får til opgave at beslutte endeligt.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget med afsæt i budget 2025 godkender:

1. De styringsdokumenter, som forvaltningen anbefaler at sløjfe, kan gennemføres.
2. Der er yderligere styringsdokumenter som ønskes sløjfet, for at skabe den ønskede ”markante reduktion” i antallet af politikker og strategier.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Med budget 2025 besluttede byrådet at ”gennemføre en gennemgang og forenkling af kommunens styrings-setup” med ønske om ”en markant reduktion” i antallet af politikker og strategier.

I alt er der kortlagt 133 væsentlige styringsdokumenter i Odense Kommune og for Økonomiudvalgets område er der i alt 32 styringsdokumenter. 9 er mere end 5 år gamle, og af dem er 6 også mere end 8 år gamle.

Økonomiudvalget drøftede den 14. maj 2025 de konkrete rammer for at reducere antallet af styringsdokumenter indenfor udvalgets og byrådets område. Ud fra drøftelsen blev der fastlagt fire konkrete filtreringstiltag:

1. At sløjfe politikker ældre end 8 år (2 valgperioder).
2. At revurdere alle politikker og strategier ældre end 5 år.
3. At vurdere hvilke strategier, der allerede er indarbejdet i praksis.
4. Indarbejde solnedgangsklausuler i alle fremtidige politikker og strategier - udgangspunktet er 4 år.

På baggrund af økonomiudvalgets drøftelse har forvaltningen arbejdet med en gruppering af udvalgets 32 styringsdokumenter, ud fra hvilke der anbefales sløjfet, og hvilke der stadig er relevante.

I alt har det resulteret i, at 14 politikker og strategier anbefales sløjfet, og at 14 stadig er relevante – herunder finder vi også lovbundne politikker. Derudover kan en lille håndfuld styringsdokumenter tænkes sammen fremadrettet.

I nedenstående tabel er sammenfattet forvaltningens anbefaling samt hvilke af de ønskede filtreringsmekanismer, der ligger til grund for vurderingen.

Styringsdokument (politik/strategi/plan)	Forvaltningens anbefaling	Vedtælsesår	Forvaltningens vurdering
IT- og informationsikkerhedspolitik	Fastholdes - element af lovboundethed	Vedttaget 2022	Lovbestemte strategier
Bystrategi 2023	Fastholdes - element af lovboundethed	Vedttaget 2023	
Økonomisk strategi	Fastholdes - element af lovboundethed	Vedttaget 2023	
Styrelsesvedtægt	Fastholdes - element af lovboundethed	Vedttaget 2024	Aldershensyn – politikker/strategier vedtaget for en eller to byrådsperioder siden.
Civiltamfundsstrategi	Sløjfes - strategien er indarbejdet i daglig praksis	Vedttaget 2014	
Pårerendepolitik	Sløjfes	Vedttaget 2019	
Boligsstrategi	Sløjfes - pga. alderaktualitet	Vedttaget 2017	
Borgerneddragelsesstrategi	Sløjfes - strategien er indarbejdet i daglig praksis	Vedttaget 2010	
Bosætningsstrategi	Sløjfes - pga. alderaktualitet	Vedttaget 2016	
Eventstrategi	Sløjfes - pga. alderaktualitet	Vedttaget 2014	
Forskningsstrategi	Sløjfes	Vedttaget 2018	Politikker/strategier, der vil kunne tænkes sammen
Digitale Styringsprincipper	Arbejdes af lænke sammen	Vedttaget 2020	
Odenses Digitale Fremtid	Arbejdes af lænke sammen	Vedttaget 2022	
Personalepolitik	Fastholdes	Vedttaget 2020	Politikker/strategier, der er vedtaget i denne byrådsperiode. De vil kunne vurderes ud fra tanken om eolnedgangsklausuler, og ligger der vil kunne sættes en udløbsdato, for dem der ikke allerede har.
Strategi for uddannelsesområdet	Arbejdes af lænke sammen	Vedttaget 2020	
Uddannelsespolitik - Din fremtid er vores fremtid	Arbejdes af lænke sammen	Vedttaget 2020	
Fleksiverings- og omprioriteringsstrategien	Fastholdes - til høj udløbsår	Vedttaget 2023	
Handicappolitik	Fastholdes - til høj udløbsår	Vedttaget 2022	
LCBIQ-politik	Fastholdes - til høj udløbsår	Vedttaget 2023	
Ungestrategi 2021	Sløjfes - udløber ved udgangen af indeværende byrådsperiode og anbefales derfor lukket i den forbindelse	Vedttaget 2021	
Mads i Odense - Ernæring og vækstpolitik 2025-2028	Fastholdes - til høj udløbsår	Vedttaget 2025	
Odense Kommunes beredskabsplan for radikalisering og ekstremisme	Fastholdes - til høj udløbsår	Vedttaget 2024	
Rammefatale på det specialiserede socialområde og specialundervisningsområde 2025-2026	Fastholdes - til høj udløbsår	Vedttaget 2024	
Pejlemærker for inddragelse af børn og unge	Sløjfes		
Bydelspuljen - støtte til byens lokalområder	Fastholdes - ikke en egentlig politik, men bevares som indsats		
Indkøbs- og udbudsstrategi 2023-2027	Fastholdes	Vedttaget 2024	
Ejerpolitikken	Fastholdes - til høj udløbsår	Vedttaget 2023	
Strategi for Verdens Bedste Robotby	Sløjfes		
Erhvervs- og vækstpolitik 2020-2024	Sløjfes - politikken er afløst af en ny	Vedttaget 2020	Politikker/strategier der er udløbet og/eller afløst af nye
Indkøbsstrategi	Sløjfes - strategien er udløbet	Vedttaget 2018	
Turismestrategi 2018-2022	Sløjfes - strategien er udløbet	Vedttaget 2017	
Internationale indsats 2022-2025 (principielle rammer for internationale indsats)	Sløjfes - strategien er udløbet	Vedttaget 2022	

I forlængelse af oprydningen og forenklingen skal der arbejdes med at bibeholde et enkelt styrings-setup i Odense Kommune. Det skal ske i tæt sammenhæng med den beslutning, Økonomiudvalget tidligere har taget, om et mere enkelt effekt- og styringsunivers. Det kommende byråd får til opgave at beslutte den endelige form.

De hidtidige drøftelser af et forenklet styringsunivers har indkredset behovet om særligt to elementer: 1) en tæt kobling mellem Bystrategi og Odensemål, samt færre mål og 2) mere politisk ejerskab gennem mere dynamiske opfølgninger og politiske drøftelser. Realisering af et forenklet og overskueligt styrings-setup bør ske i tæt sammenhæng med udarbejdelsen af et nyt styrings-setup, hvor Bystrategi og Odensemål er kommunens øverste pejlemærker.

Økonomiudvalget vil i løbet af andet halvår 2025 drøfte, hvordan et forenklet styringsunivers med færre politikker og strategier bedst opnås, som det kommende byråd vil beslutte endeligt.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 10: B-sag: Odense Robot og Science Festival 2026-2030

24.10.05-A00-1-25

Sagsresumé

Denne sag handler om prioritering af Vækstmidler til udvikling af Odense Robot og Science Festival i perioden 2026-2030. Festivalen er skabt i tæt samarbejde mellem robotbranchen i Odense, uddannelsessektoren samt børne-ungeområdet, og afholdes i år (2025) for 3. gang i træk med en støt stigende interesse fra år til år. Festivalen skaber en oplevelse for børn, unge, familier og turister, så de kan se og mærke at Odense er en robot- og scienceby. Festivalen bakkedes desuden bredt op af virksomheder og offentlige organisationer i byen - og planlægges i tæt samarbejde med Verdens Bedste Robotby - i børnehøjde.

Odense Kommune vil med denne indsats understøtte det overordnede mål for forsat at være Verdens Bedste Robotby. Og vil med dette tilskud på 2,5 mio. kr. frem til og med 2030 sikre festivalen en stabil driftsøkonomi, så der kan søges eksterne midler til udvikling. Ambitionen er at opnå én til én medfinansiering fra fonde og eksterne puljer, så festivalen opnår et samlet budget på 5,0 mio. kr. i perioden. Det kommunale tilskud er kritisk for at sikre medfinansieringen fra særlig fonde.

Effekt

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Festivalen bygger på en innovativ tilgang til læring, kreativitet og teknologiforståelse for børn, unge og voksne. Den er udviklet for at styrke STEM-kompetencer, hvor det er forventningen, at de deltagende børn og unge vil udvikle både personlige og faglige kompetencer inden for teknologi, videnskab og innovation gennem praktiske aktiviteter, som også lægger fundamentet for fremtidige uddannelses- og karrierevalg inden for teknologi og videnskab.

Verdens bedste robotby

Alle indsatser bidrager til at øge synligheden af robotterne i bybilledet til glæde for både den almene odenseaner og de mange besøgende, til glæde for byens turismeerhverv samt den generelle by stolthed. Den øgede synlighed vil desuden understøtte den stærke internationale fortælling om Odense som et kraftcenter inden for robotteknologi.

En storby i vækst

Over de sidste 3 år, hvor festivalen har været afholdt, har der været en stigende interesse som kan ses på deltagerantallet. Det er derfor forventningen, at festivalen bidrager til at skabe et stærkt kulturliv i Odense og tiltrækker turister fra andre dele af landet og internationalt.

Indstilling

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender indsatsen som beskrevet i sagsfremstillingen, samt budget for perioden 2026-2030 på 2,5 mio. kr. fordelt udover den 5-årige periode.

Beslutning

Sagen udsættes med henblik på yderligere oplysninger.

Sagsfremstilling

Odenses brand som Robotby er kendt globalt, og robotvirksomhederne i byen står med et betydeligt vækstpotentiale, som kan skabe nye arbejdspladser, tiltrække ressourcerstærke familier og styrke bystoltheden hos borgerne. Formålet med Odense Robot & Science Festival er at understøtte denne vækst ved at skabe en årligt tilbagevendende kulturfestival med fokus på robotteknologi, droner og automatisering – en fest midt i Odense, der kan forblive en varig tiltrækningsfaktor.

Festivalen arrangeres i tæt samarbejde med projektgruppen bag "Verdens Bedste Robotby - i børnehøjde" og drives af Ungdomshuset/UngOdense. Med bred opbakning fra lokale virksomheder, uddannelsesinstitutioner og offentlige

organisationer giver festivalen familier – også dem uden for bygrænsen – en unik mulighed for at opleve Odense gennem én af byens klare styrkepositioner.

En succesfuld festival nu og i fremtiden

Odense Robot & Science Festival afholdes i 2025 for tredje år i træk. Siden sin opstart i 2023 har festivalen haft stor gennemslagskraft og tiltrukket over 15.000 gæster årligt. Den stigende interesse har givet borgere i alle aldre – fra skolebørn til forældre – mulighed for at engagere sig i robotbyen Odense, og har skabt et tæt bånd mellem den lokale robotbranche, uddannelsessektoren og børne- og ungdomsområdet.

De seneste tre års finansiering har bestået af bidrag fra virksomheder, fonde og flere parallelle bidrag fra Odense Kommune (se Bilag 1 Tilskuds aftale 2023-2025), hvilket vidner om en bred opbakning og tro på festivalens betydning, men også en skrøbelig model for vækst. De seneste år har bidragsaftaler fra virksomheder og fonde været aftalt fra år til år. Men det er nu målet at der med denne basisfinansiering fra Odense Kommune kan sikres en række aftaler med længere løbetid.

Festivalens markante vækst siden 2023 har medført udvidet program med flere workshops, events og aktiviteter, hvilket kræver øget organisatorisk kapacitet, flere faciliteter og flere kræfter bag scenen.

For at fastholde kvaliteten af indhold og drift samt realisere de planlagte udvidelser for 2026–2030, er det derfor nødvendigt med sikre midler til drift, markedsføring, teknisk udstyr og personale. Uden det kan festivalen ikke opretholde sine nuværende standarder eller udvikle nye tilbud.

Nye styrkepositioner

Som et nyt led i den nye Erhvervs- og Vækstpolitik skal Odense Kommune prioritere en fokuseret og koordineret indsats for at styrke Life Science som vækstområder. Derfor vil der i de kommende år være et særligt fokus på, at festivalen i højere grad integrerer Life Science ind i festivalen med hands-on aktiviteter, der kombinerer læring, underholdning, kultur og teknologi der engagerer børn og unge på tværs af forskellige sociale og faglige baggrunde. Forvaltningen vurderer, at denne satsning vil udnytte festivalens stærke momentum og bidrage til at cementere Odense som en global Life Science- og robotby.

Festivalens regnskab

Festivalen har delvis været finansieret igennem tilskuds aftale fra interne og eksterne projektmidler (se bilag 2, Regnskab 2023 og bilag 3 Regnskab 2024). Med denne sag ønsker forvaltningen at fokusere interne ressourcer under et projekt og give festivalen bedre muligheder for at søge medfinansiering.

Tilskuddet dækker drift og udvikling af Robot og Science Festivalen 2026-2030 inden for en samlet ramme på 2,5 mio. kr., svarende til 0,5 mio. kr. årligt. Midlerne fordeles over de fem år som en fast, flerårig bevilling.

Den bevilling sikrer budgetstabilitet og giver mulighed for langsigtet planlægning samt gradvis opbygning af de nye Life Science og STEM-aktiviteter uden behov for årlige genforhandlinger.

Økonomi

Odense Kommunes tilskud til Robot og Science Festivalen inden for en samlet ramme på 2.500.000 kr. fra 2026 til og med 2030 finansieres af Vækstmidlerne under Økonomiudvalget på styringsområdet Service.

Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2026	2027	2028	2029	2030
Tilskud	Service	Økonomiudvalg	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Vækstmidler	Service	Økonomiudvalg	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000

De økonomiske konsekvenser håndteres inden for udvalgets egen ramme og påvirker ikke kommunens samlede kassebeholdning.

Punkt 11: Lukket: B-sag: Mulig ny aftale

24.00.00-G01-33-25

Punkt 12: Lukket: B-sag: Iværksætterfestival - Ignite 2026-2029

24.10.00-G01-8-21

Punkt 13: C-sag: Drøftelse af modeller for arealoplægning til mere natur

00.30.04-000-16-25

Sagsresumé

Med denne sag skal Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget drøfte modeller for arealoplægning til "Mere natur", samt mulige finansieringshåndtag til at kunne realisere ambitionerne på området.

Med Budget 2025 fik Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget til opgave at se på, hvordan Odense med egenfinansiering, lånefinansiering og eksterne bidrag kan få mest mulig naturgenopretning, og få mest gavn af Danmarks Grønne Arealfond.

Odense Kommune sætter med Klimahandleplan 2025 sætter mål om, at CO₂-optaget fra naturen i Odense øges med samlet 22.000 tons CO₂ årligt senest, senest i 2030. Dette skal ske via oplægning af landbrugsarealer til skov og natur.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen og **Borgmesterforvaltningen** indstiller, at respektive udvalg drøfter modeller for arealoplægning og mulige finansieringshåndtag, i relation til mere natur og den grønne trepart, herunder de økonomiske risici forbundet hermed.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Kommune sætter med Klimahandleplan 2025 mål om, at CO₂-optaget fra naturen i Odense øges med samlet 22.000 tons CO₂ årligt, senest i 2030. Odense Kommune skal derfor over en årrække arbejde med at øge det naturlige CO₂-optag i naturen og reducere udledningerne fra landbrugets arealanvendelse.

Indsatsen skal opnå dette ved at øge arealet af skov og natur gennem arealoplægning fra landbrugsdrift til skov og natur. Indsatsen er påbegyndt og forventes at strække sig over en længere årrække.

Forvaltning af Odense Kommunes investering i arealoplægning

Odense Kommune har allerede, afledt af klimahandleplanen, startet en opsparing til ny skov og mere natur. Siden 2022 er der samlet set afsat ca. 25 mio. kr. til ny skov og natur. Midlerne har fungeret som Odenses initiale investering, og har i alt genereret arealoplægningens aktiviteter med skov, natur og biodiversitet for øje for ca. 150 mio. kr. i Odense Kommune, som følge af medfinansiering fra andre parter. De mange eksterne midler skyldes primært bidrag fra staten og EU. Derudover har private virksomheder, fonde og vandforsyninger også spillet en væsentlig bidragende rolle i den øgede aktivitet. De eksterne midler er primært genereret, fordi arealoplægningen har tænkt CO₂-optag sammen med andre formål. Eksempelvis beskyttelse af Odenses grundvandsressourcer mod pesticidforurening, øget biodiversitet, en sund Odense Fjord samt realisering af Bystrategiens vision om en grøn ring omkring Odense by af hensyn til borgernes sundhed og trivsel.

Ønske om mest mulig naturgenopretning

Med Budget 2025 blev forligspartierne enige om, at der skal prioriteres yderligere midler til formålet, hvis ambitionerne om mere natur og CO₂-optag i stor skala skal realiseres indenfor en overskuelig fremtid. Afledt heraf fik Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget til opgave at udarbejde en finansieringsmodel for, hvordan Odense kan få mest mulig naturgenopretning og få mest gavn af Danmarks Grønne Arealfond afledt af den grønne trepart. Udover CO₂-optaget ser forligspartierne dette initiativ som et vitalt skridt mod en rigere og mere mangfoldigt natur, hvor Odense kan trives og være foregangskommune.

CO₂-optag i forbindelse med arealoplægning fra landbrug til skov og natur

Når landbrugsarealer omlægges til skov og natur, vil ophøret af landbrugsdrift alene bidrage med en vis grad af reduktion i CO₂-udledningen. Hvor stort det samlede bidrag er fra arealerne, er derudover afhængig af den naturtype, der efterfølgende etableres på arealerne. De første 20 år efter arealomlægningen varierer CO₂-optaget således fra 0 til 20 ton CO₂ pr. ha pr. år. Med det in mente vil arealomlægningsbehovet, afledt af klimahandleplanen, i overslag lyde på ca. 2.200 til 4.400 ha, hvilket svarer til ca. 15 - 30 % af landbrugsarealet i Odense Kommune.

Modeller for arealomlægning

For at Odense Kommune kan realisere sine ambitioner om CO₂ reduktion i Klimahandleplanen, er det nødvendigt, at der omlægges arealer fra landbrugsjord til mere natur.

I de følgende afsnit er beskrevet to modeller for arealomlægning. Modellerne kan skaleres og kombineres på forskellig vis. Fælles for modellerne er, at der kræves en betydelig økonomisk investering, for at kunne realisere ambitionerne. Model A illustrerer den arealomlægningsmetode, der vil sætte den højeste hastighed på CO₂ optaget, via grønne indsatser. Model B afspejler den fremgangsmåde, som Klima- og Miljøforvaltningen hidtil har arbejdet med i forbindelse med arealomlægningen i Odense Kommune, hvor fokus har været på, at arealerne skulle tjene et multifunktionelt formål, og have en høj grad af ekstern medfinansiering.

A. Opkøb af jord og etablering af hurtigtvoksende klimaskov med højt CO₂-optag

Der kan relativt hurtigt opnås et CO₂-optag ved at købe god landbrugsjord og tilplante arealerne med hurtigtvoksende træarter, såsom poppel eller douglasgran.

Vurderingen er, at træarterne under optimale forhold vil have et CO₂-optag på ca. 10 ton CO₂ pr. ha de første 10 år. Arealbehovet vil derfor være på ca. 2.200 ha. Heraf forventes, at Odense Kommune kan videresælge halvdelen af skovene på et senere tidspunkt, med forventning om et økonomisk tab på omkring 40 %.

- Pris for god landbrugsjord i Odense Kommune: 225.000 kr./ha.
- Forventet udlæg for Odense Kommune frem mod 2035: 495 mio. kr.
- Forventet indtægt ved senere frasalg af skov (1.100 ha á 130.000 kr.): 143 mio. kr.
- Forventet finansieringsbehov for Odense Kommune efter frasalg af skov: 352 mio. kr.

Fordele ved model A:

- Hastighed i CO₂-optag.
- Forventet realisering efter 10 år.

Ulemper ved model A:

- Mindre mulighed for medfinansiering fra eksterne parter, da arealomlægningen ikke nødvendigvis inkluderer vådområdedannelse af hensyn til Odense Fjord, grundvandsbeskyttelse, eller biodiversitetsfremmende formål. Indsatserne i forhold til disse formål skal derfor gennemføres sideløbende.
- Kan påvirke eventuel fremtidig byudvikling.
- Hastigheden i jordopkøb kan få jordpriserne til at stige i Odense Kommune.

B. Opkøb af jord med et multifunktionelt formål og høj grad af medfinansiering

Integration af indsatsen i klimahandleplanen med flere formål. Herunder grundvandsbeskyttelse, Bystrategi, biodiversitet og indsatserne afledt af Grøn trepart.

Vurderingen er, at arealomlægning med et multifunktionelt formål på sigt vil kunne optage 5 ton CO₂ pr. ha. Arealbehovet vil derfor være ca. 4.400 ha. Heraf forventes at kunne videresælge en fjerdedel af skovene på et senere tidspunkt, med et forventet tab på omkring 40 %.

- Pris for landbrugsjord: 200.000 kr./ha (Den lavere pris end model 1 skyldes mindre markedspåvirkning for landbrugsjord ved denne model).
- 1.500 ha af de 4.400 ha kan indgå i vådområdeindsatsen afledt af Grøn trepart og således 100 % finansieret af staten.
- 1.000 ha af de 4.400 ha kan medfinansieres med 50 % af Naturstyrelsen og kommunens vandforsyninger og medvirke til grundvandsbeskyttelse. Det vil sige en medfinansiering fra Odense Kommune på denne del: 100 mio.

- kr.
- 1.900 ha af de 4.400 ha skal finansieres af Odense Kommune. Finansieringsbehov for Odense Kommune: 380 mio. kr.
- Forventet samlet udlæg for Odense Kommune frem mod 2045: 480 mio. kr.
- Indtægt ved senere frasalg af skov (1.100 ha á 130.000 kr.): 143 mio. kr.
- Forventet finansieringsbehov for Odense Kommune efter frasalg af skov: 337 mio. kr.

Fordele ved model B:

- Høj grad af medfinansiering fra samarbejdspartnere.
- Kommunal medfinansiering kan spredes over flere år end ved model 1.
- Giver dobbelt så meget ny natur som model 1 for en mindre udgift.
- Opfylder kommunens ambitioner i forhold til en sund Odense Fjord, grundvandsbeskyttelse, biodiversitet og borgernes adgang til naturoplevelser.

Ulemper ved model B:

- Lavere hastighed i forhold til CO₂-optag.
- Forventet realisering over 20 år.

Klima- og Miljøforvaltningens anbefaling

Det er Klima- og Miljøforvaltningens anbefaling, at den fremtidige arealomlægningsindsats følger fremgangsmåden beskrevet i Model B. Årsagen hertil er som følger:

- Det samlede arealomlægningsbehov til CO₂, grundvandsbeskyttelse, kvælstoffjernelse, biodiversitet m.m. bliver samlet set mindre, da arealomlægningen fokuseres på arealer, der kan varetage flere af ovenstående formål.
- Muligheden for medfinansiering er væsentlig højere for Model B, da stat, fonde, forsyninger og private gerne vil bidrage til øget biodiversitet, kvælstoffjernelse og grundvandsbeskyttelse, men kun i mindre grad til CO₂-optag.
- Indsatsen beror på frivillighed. Det vil sige, de berørte lodsejere skal være villige til at sælge eller omlægge de pågældende arealer forud for en eventuel arealomlægning. Det vurderes ikke at være realistisk, at dette kan ske indenfor en kort årrække (10 år).

Erhvervsudlæg til midlertidig klimaskov

Endvidere vil en del af løsningen på arealomlægning være, at det kan være muligt at koble midlertidig klimaskov til de eksisterende og kommende erhvervsudlæg.

Klima- og Miljøforvaltningen vurderer, at der kan etableres 500 ha klimaskov midlertidigt inden for kommunens erhvervsudlæg.

Skovloven indeholder mulighed for at etablere midlertidig kommunal skov i fremtidige erhvervsområder. Dog vil skoven skulle omlægges til erhverv eller andet formål inden for 20 år.

Erhvervsudlæg til midlertidig klimaskov vil kunne reducere finansieringsbehovet.

Finansieringshåndtag til modeller for arealomlægning

Arealomlægning af med en sådan volumen kan ikke finansieres inden for de almindelige økonomiske bevillinger. Derfor er der i de næste afsnit udfoldet nogle forskellige finansieringshåndtag, der kan tages i anvendelse og skaleres på forskellig vis.

Anlægsbevilling – engangs- eller løbende bevilling

I de årlige budgetforhandlinger kan man vælge at afsætte midler til opkøb af jord eller som en rammebevilling, der er afgrænset over tid, eller som en løbende bevilling, givet til et bestemt formål. Tillige kan engangs- og løbende bevillinger kombineres.

Odense Kommune har forespurgt KL, KommuneKredit samt revisor om erfaringer med låneoptag i forbindelse med arealomlægning til mere natur. Det er enslydende fra de tre at den kommunale låneadgang til jordforsyning, som

finansieringshåndtag ikke kan benyttes i det konkrete tilfælde om naturbeskyttelse. Der findes endvidere ikke eksempler fra andre kommuner, som har anvendt låneoptag til finansiering.

Derimod har Naturstyrelsen med Den Grønne Trepert etableret en lånepulje, hvorfra der vil være mulighed for mellemfinansiering. Det er i sig selv ikke et finansieringshåndtag for Odense Kommune, men vil kunne bidrage til at sprede de kommunale udgifter til jordkøb ud over flere år.

På nuværende tidspunkt er Naturstyrelsens lånepulje fastsat til 30 mio. kr. på landsplan, og kan anvendes som mellemfinansiering til vandselskabers og kommuners bidrag til etablering af den nye skov. Det er Naturstyrelsens forventning, at lånepuljen bliver hævet betragteligt. Ved eventuelt tilsagn fra Naturstyrelsens lånepulje kan der afdrages over en periode på op til 10 år, rente og gebyrfrit, men der skal stadig findes finansiering til afdrag.

Forventning om videresalg af jord – indtægtskrav knyttet til bevilling

Anlægsbevillinger bliver i udgangspunktet afsat som nettobevillinger. Byrådet kan således vælge at indlægge en forventning om, at dele af den erhvervede jord videresælges, hvilket giver mulighed for at anvende salgsindtægten som finansiering efterfølgende. Det medfører dog en økonomisk risiko, hvis videresalget udebliver.

Der kan således afsættes en bruttobevilling med en forventning om, at fx 40 % af jordarealet kan videresælges på et senere tidspunkt til fx Naturstyrelsen. Et eksempel kunne være en bruttobevilling på 20 mio. kr., med en forventning om et kommende salg af arealet på 8 mio. kr., det vil sige et indtægtskrav på knap halvdelen af bevillingen.

Øget samarbejde med VandCenter Syd (og eventuelle øvrige vandselskaber)

Odense Kommunes ambition om CO2 reduktion kan ses i samspil med arbejdet omkring grundvandssikring. Odense Kommune og VandCenter Syd har således en fælles interesse i fortsat grundvandsbeskyttelse.

VandCenter Syd bidrager til grundvandsbeskyttelse, og opkræver i dag en grundvandskrone til fx skovrejsning. Aktuelt opkræves der 1 kr. pr. m³ vand på forbrugerprisen, hvilket årligt giver et finansieringsbidrag på ca. 9,3 mio. kr. VandCenter Syd anvender allerede denne tilgang i dag, men det vil være muligt at ændre taksten, hvilket dog kræver involvering af selskabets bestyrelse og Odense Byråd.

Alle indtægter i VandCenter Syd skal holdes inden for selskabets indtægtsrammer. Hvis de skal opkræve mere til grundvandsindsatsen, kræver det en udvidelse af indtægtsrammen, og dermed skal det også fremgå som et tydeligt ønske fra ejerne i en plan eller en strategi eller lignende.

De foreløbige drøftelser med VandCenter Syd indikerer, at finansieringsandelen ved grundbeskyttelsesprojekter maksimalt kan blive 75 %. I dag er der et spænd på 25-75 %.

Med dette finansieringshåndtag er der tale om medfinansiering, som vil kunne reducere kommunens finansieringsbehov.

Finansiering fra eksterne fonde

I forbindelse med den grønne trepart findes der en række eksterne fonde, som bl.a. kommuner kan ansøge i forbindelse med arealoplægning af landbrugsjord.

Formålet med disse fonde er at fremme konkrete projekter og indsatser, som i særlig grad kan bidrage til arealoplægning, som understøtter natur og biodiversitet under rammerne af den grønne trepart.

Konkret har Novo Nordisk Fonden indgået en principaftale med regeringen om 10 mia. kr. over 10 år, fra 2025-2035. En fondsansøgning kan være relevant i forbindelse med en større arealoplægning i Odense Kommune. Dette finansieringshåndtag vil dog, afhængig af tilsagn, være en medfinansiering, som vil kunne reducere kommunens samlede finansieringsbehov.

Beregningseksempel

Såfremt der tages udgangspunkt i model B for arealoplægning, så kunne det realiseres ved at prioritere midler i de kommende års budgetter på følgende måde.

Tabel med beregningseksempel

Arealomlægning i 1.000 kr.	ha	Pris
Ambition	4.400	880.000
- heraf vådområde, 100 % finansieret af staten	1.500	-300.000
- heraf 1.000 ha med 50 % medfinansiering fra Naturstyrelsen	1.000	-100.000
Forventet samlet udlæg for Odense Kommune		480.000
- indtægt på forventet frasalg	1.100	-143.000
Driftsomkostninger KMF, 4 mio. kr. over 20 år		80.000
Forventet finansieringsbehov frem mod 2045		417.000
Finansieringsbehov i hver 'hele' budgetperiode frem mod 2045 (5 perioder)		83.400
<i>Finansieringseksempel</i>		
Anlægsbevilling (netto)		47.400
Løbende anlægsbevilling, 5 mio. kr. årligt		20.000
Driftsbevilling KMF, 4 mio. kr. over 20 år		16.000
I alt		83.400

Note: Hertil kommer udgifter til afledt drift. Den årlige udgift hertil afhænger af, hvorvidt arealerne forbliver på kommunale hænder eller videresælges.

Øvrige aspekter og praktik omkring forvaltning af "Mere Natur"

For at kunne understøtte ambitionen om mere natur og klimaneutralitet og arbejdet hermed, så er der tillige en række aspekter, som er udfoldet nedenfor.

Driftsomkostninger

Drift af skov- og natur: For de arealer, som kommunen vælger at beholde, vil der være fremtidig afledt driftsudgift. Driftsudgiften vurderes at ligge gennemsnitligt på ca. 1.000 – 2.000 kr. pr/ha. Niveauet afhænger derudover af ønsker til pleje, rekreative faciliteter m.m. Under antagelse af, at Odense Kommune overtager ejerskabet af ca. 25 % af de omlagte arealer, vil de fremtidige driftsomkostninger på arealerne således være 1 – 2 mio. kr., når omlægningerne er fuldt gennemført.

Arealomlægningsindsatsen består af en række opgaver. Herunder planlægning af skov- og naturprojekter, inddragelse af lodsejere og andre interessenter, fundraising, køb og salg, af jord, projektrealisering, myndighedsgodkendelse samt eventuelt efterfølgende drift af naturarealerne.

Det nuværende indsatsniveau, hvor arealopkøb primært finansieres af eksterne midler, er afhængig af en årlig driftsudgift til aflønning af de medarbejdere, der driver arealomlægningsarbejdet. Dette er estimeret til 4 mio. kr. årligt. Når arealomlægningen er gennemført, vurderes dette at kunne reduceres til omkring en tredjedel – det vil sige 1,5 mio. årligt.

For at kunne handle hurtigt i tilfælde af, at det rette areal kommer til salg, vil en mulighed være at fremrykke midler – det vil sige såfremt der politisk prioriteres en løbende bevilling til opkøb af jord, så kan der periodiseres over kommunens kassebeholdning.

For at kunne handle hurtigt, kan det ligeledes være nødvendigt, at kompetencen til køb af jord til arealoplægning delegeres til en forvaltning. Det er dog byrådet, der skal træffe beslutning om at afgive den pågældende kompetence til fx et udvalg eller forvaltning.

Opmærksomhed på afledt drift ved arealoplægning

Endelig kan arealoplægningen give anledning til afledt drift af arealerne, hvilke også skal håndteres med de årlige budgetforhandlinger.

I de tilfælde, hvor Naturstyrelsen vil overtage skove, som er omlagt fra landbrug, så overgår skovene til at være statsskov, hvor staten efterfølgende har ansvaret for driften af arealet.

I de tilfælde, hvor de omlagte arealer forbliver på kommunale hænder, vil der efterfølgende være en udgift til afledt drift af arealet.

Økonomi

Denne sag er en drøftelsessag og har ingen konsekvens for kommunens kassebeholdning.

Med Budget 2025 fik Klima- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget til opgave at se på, hvordan Odense kan få mest mulig naturgenopretning og få mest gavn af Danmarks Grønne Arealfond. Derfor vil arealoplægning til mere natur indgå i budgetforhandlingerne til Budget 2026, hvor de økonomiske konsekvenser af en eventuel prioritering vil fremgå.

Punkt 14: Lukket: C-sag: Mulig ny event

24.00.00-G01-47-25

Punkt 15: D-sag: Orientering om Odense Kommunes arbejde med negativ social kontrol

27.00.00-A00-6-25

Sagsresumé

Med denne sag får Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget samt Økonomiudvalget en orientering om Odense Kommunes arbejde med negativ social kontrol. Sagen giver en generel status på arbejdet og på implementering i drift efter projektperioden 2021-2023. Sagen gør også status på kommunens tilbud til drenge og mænd, som både er ofre for og udøvere af negativ social kontrol, muligheder for efterværn til kvinder og mænd samt akutte hjælpemuligheder.

Baggrund

28. februar 2024 godkendte byrådet den afsluttende afrapportering på den styrkede indsats mod negativ social kontrol (2021-2023). Byrådet besluttede, at Beskæftigelses- og Socialudvalget, Børn- og Ungeudvalget, samt Økonomiudvalget fremover skal have en årlig statusrapport om kommunens arbejde med negativ social kontrol. Den årlige status skal redegøre for kommunens tilbud til drenge og mænd med potentielle dobbeltroller, muligheder for efterværn til kvinder og mænd samt relevante akutte hjælpemuligheder.

Generel status på kommunens arbejde med negativ social kontrol

Vi er godt på vej

Odense Kommune er kommet langt i arbejdet med negativ social kontrol, også sammenlignet med andre store kommuner. Projektperioden 2021-2023 udgør et fundament for øget opmærksomhed, viden og handlekraft på både forebyggende og indgribende niveau.

Ledere og medarbejdere finder råd og vejledning på hjemmesiden [Negativ Social Kontrol](#). Handlevejledende materiale er udbredt til relevante afdelinger. Et tværgående ressourcesteam af kvalificerede medarbejdere står klar til sparring i svære sager.

Kommunen har et velfungerende set-up til at reagere resolut på akutte sager. Det forebyggende og opsporende arbejde er præget af styrket koordinering og handlekraft. Nationale aktører som MÆRK (Nationalt Center mod Æresrelaterede Konflikter) har øget fokus på tidlig forebyggelse og opsporing. Sammen med styrket vidensniveau og opmærksomhed lokalt har det skabt et godt momentum i Odense Kommune.

Den generelle status på overgangen til drift er, at indsatsen udvikler sig tilfredsstillende. Der er fortsat et styrket ledelsesfokus med henblik på at fastholde momentum.

Udvalgte implementeringstiltag

Beredskabsplan: Den 13. marts 2024 godkendte byrådet kommunens beredskabsplan for negativ social kontrol og æresmotiverede konflikter, jf. krav i barnets lov. Beredskabsplanen understøtter en professionel og systematisk tilgang. Den er tilgængelig på kommunens hjemmeside og medarbejderportal. Implementeringen af barnets lov har i det hele taget styrket kommunens arbejde med negativ social kontrol på tværs af alle områder, ikke kun myndighedsdelen.

Handlevejledning: Odense Kommune har udarbejdet en handlevejledning om negativ social kontrol og tvingende kontrol i parforhold. Den vejleder medarbejderne i at håndtere svære sager uden at anvende parallelstrukturer, for eksempel imamer og religiøse råd. Handlevejledningen er nationalt anerkendt. Den er et stærkt afsæt for at håndtere et dilemma, der er øget fokus på. Indenfor de kommende måneder bliver den suppleret af en ny handlevejledning. Den retter sig mod æresmotiveret vold og kontrol, som er den kontrol der kan udfolde sig indenfor den udvidede familie, ungegrupper og boligområder. Dermed har handlevejledningen et bredt implementeringssigte.

Ressourcesteam: Der er etableret et ressourcesteam bestående af nøglemedarbejdere på tværs af kommunen og sikkerhedskonsulenterne. Ressourcesteamet styrker koordinering, videndeling og faglig sparring i komplekse sager. Ressourcesteamet bliver løbende sammensat efter organisationens behov. For tiden er der en proces i gang, hvor ressourcesteamet bliver udvidet med medarbejdere fra Krisecentret og Job- og Integrationshuset.

Job- og Integrationshuset: Der er etableret et Job- og Integrationshus og besluttet en udvidet målgruppe for arbejdspligten. Det giver nye muligheder for at styrke arbejdet med opsporing og håndtering af negativ social kontrol. Der er en proces i gang med at udarbejde arbejdsgangsbeskrivelser på området. Der bliver også afholdt et målrettet opkvalificeringsforløb, hvor relevante samarbejdspartnere bliver inddraget.

En organisering, der fastholder opmærksomheden på implementering

Odense Kommune har gjort betydelige fremskridt i arbejdet med negativ social kontrol, men området er komplekst og indebærer en række dilemmaer i praksis. Sagerne er ofte tværgående, involverer flere ofre og udøvere, og ingen sager er ens. Samtidig kommer der løbende ny viden og handlevejledning til. Alt i alt stiller det store krav til tværgående koordinering og samarbejde, praksisrefleksion og organisatorisk læring.

Arbejdet med negativ social kontrol er fortsat forankret i en styregruppe på niveau 2. Formålet er at understøtte implementeringen på tværs af kommunen og udnytte det nuværende momentum på området. I styregruppen deltager de chefansvarlige i Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Styregruppen bliver suppleret af en strategisk følgegruppe på niveau 3, også med deltagelse af Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. I tillæg til disse fora er der for nylig oprettet et sparringsnetværk for ledere på niveau 4.

I Sundhedsforvaltningen bliver negativ social kontrol sat på dagsordenen i det eksisterende møde set-up mellem Børn- og Ungeforvaltningen og sundhedsplejen.

Tilbud til drenge og mænd med potentielle dobbeltroller som udøver og offer

Opbyggende indsatser rettet mod drenge og mænd er en del af almenområdets generelle forebyggelsesarbejde, herunder skoler og dagtilbud. Formålet er at skabe et trygt og inkluderende miljø for børn og unge uden negativ social kontrol. Arbejdet fokuserer på rettigheder, ligestilling og demokratiske værdier. Afsættet er blandt andet Børn- og Ungeudvalgets Dannelsesstrategi og Vision for fritidspædagogik, som blev besluttet i 2024. De virksomme metoder er blandt andet filosofiske samtaler og fællesskabende didaktikker. I tillæg hertil stiller hjemmesiden [Negativ Social Kontrol](#) materialer til rådighed, som blandt andet adresserer drenge og unge mænds potentielle dobbeltrolle.

Indgribende indsatser rettet mod drenge og mænd er baseret på barnets lov og serviceloven. De har fokus på ofrene med indsatser som anbringelser, familiebehandling, kontaktperson mv. Indsatser mod udøvere kan blive sat i værk via Ungdomskriminalitetsnævnet (UKN), men sådanne sager er endnu ikke opstået i Odense Kommune.

Krisecenter Odense har to igangværende projekter med tilbud om ambulante rådgivning og gruppeforløb, finansieret af Social- og Boligstyrelsen (udløber henholdsvis ultimo 2025 og 2026). Projekterne er målrettet borgere af alle køn, der oplever vold i nære relationer, herunder mænd der er udsat for negativ social kontrol. Projektet har identificeret et potentiale for i højere grad at målrette indsatser til mænd, der er ofre for og udøvere af negativ social kontrol.

Efterværn til kvinder og mænd, der har brudt med negativ social kontrol

Kommunen tilbyder efterværn efter barnets lov og serviceloven § 12a, der giver mulighed for støtte og rådgivning til borgere i risiko for æresrelaterede konflikter.

Krisecentret tilbyder ambulante rådgivning i form af individuelle samtaler til kvinder, mænd og LGBT+ personer. Der er et godt og smidigt samarbejde med Krisecenter Odense på tværs af kommunen. De får flere henvendelser fra andre afdelinger, primært om muligheder for støtte til kvinder, men også mænd. Derudover bliver Sikkerhedskonsulenterne i den regionale sikkerhedskonsulentordning under MÆRK brugt.

Kommunen samarbejder med opholdssteder, som arbejder specifikt med denne målgruppe. Kommunen har også løbende dialog og samarbejde med civilsamfundsorganisationer såsom RED Center mod æresrelaterede konflikter, Exitcirklen, Mandecentret, LivaRehab, Baba, Danner, GirlTalk og InsideOut.

Akutte hjælpemuligheder for borgere underlagt negativ social kontrol

Beredskabet på indgribende niveau er velfungerende. Beredskabsplanen fra 2024 er gældende for hele kommunen, og sikrer kommunens evne til at håndtere komplekse sager om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Der er tæt samarbejde og koordinering internt i kommunen og mellem Sikkerhedskonsulenterne, politiet, Infohusene mv. i disse sager. Ikke mindst understøttet af ressource teamet, som deler viden og koordinerer i relation til akutte hjælpemuligheder.

På børn- og ungeområdet bliver beslutninger om akutte hjælpemuligheder truffet på baggrund af barnets lov og serviceloven. På voksenområdet tilbyder Krisecenter Odense ophold for kvinder samt ambulante rådgivning 24/7 for kvinder, mænd og LGBT+ personer. Krisecentret udbreder løbende kendskabet til akutte hjælpemuligheder gennem oplæg til fagpersoner og foreninger samt annoncer på sociale medier målrettet borgere.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 16: E-sag: Forslag fra udvalgsmedlem Andreas Munch Møller - Torsdagskoncerter tilbage i Kongens Have

00.22.02-A26-13-25

Initiativretsforslag

Udvalgsmedlem Andreas Munch Møller fremsender i henhold til forretningsordenens § 2, stk. 2, følgende forslag til optagelse på Økonomiudvalgets dagsorden den 28. maj 2025:

Udvalgsmedlem Andreas Munch Møller, 1. viceborgmester ønsker, at Økonomiudvalget undersøger og hjemtager opgaven med Torsdagskoncerterne, der siden 2022 har været et mindre dårligere format på Amfipladsen med manglende folkelighed og opbakning. En beslutning som forslagsstiller stemte nej til i sin tid. By- og Kultur har ikke løftet opgaven.

Odense har brug for at have de folkelige Torsdagskoncerter tilbage, der også indeholder flere synergieffekter med øget turisme og omsætning i centrum til gavn for byen. Desuden er Torsdagskoncerterne et socialpolitisk tiltag, der også inkluderer flere af vores borgere i det kulturelle fællesskab.

Indstilling fra forslagsstiller

Udvalgsmedlem Andreas Munch Møller ønsker, at Økonomiudvalget skal overtage Torsdagskoncerterne fra By- og Kulturudvalget, og placere dem under event-strategien og dermed geninstallere Torsdagskoncerterne i Kongens Have i et nyt, større og mere folkeligt format.

Forvaltningens belysning

Det har ikke tidligere været behandlet, hvorvidt Torsdagskoncerterne skulle flytte fra By- og Kulturudvalget til Økonomiudvalget.

Torsdagskoncerterne blev i en lang årrække afviklet i Kongens Have. By- og Kulturforvaltningen stod for afviklingen. Byrådet besluttede den 30. oktober 2019 at overdrage opgaverne med afvikling af Torsdagskoncerterne i Kongens Have til ekstern aktør. Koncerterne blev derefter afviklet af Odense Live Fonden, indtil denne ikke længere ønskede at stå for afviklingen.

Torsdagskoncerterne er senest politisk behandlet i By- og Kulturudvalget den 8. marts 2023, hvor udvalget besluttede at overføre budgettet til afholdelse af Torsdagskoncerter til Kulturmaskinen, som fremover udfører opgaven. Opgaven består i at afholde 3-4 udendørskoncerter årligt inden for genren rytmisk populærmusik på Amfiscenen i Brandts-området på torsdage i juli måned med fri entré.

Der er ikke aktuelle arbejder vedrørende flytning af Torsdagskoncerterne fra By- og Kulturudvalget til Økonomiudvalget.

Torsdagskoncerterne ligger under By- og Kulturudvalget. Initiativretssagen lægger op til, at Økonomiudvalget overtager opgaven. Såfremt Økonomiudvalget ønsker at gå videre med sagen, kan Borgmesterforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen udarbejde en sag herom, som vil kunne forelægges Økonomiudvalget og By- og Kulturudvalget i 4. kvartal 2025. Det vil i sidste ende være byrådet, der træffer beslutning om den organisatoriske placering af torsdagskoncerterne.

Beslutning

Udvalgsmedlemmerne Andreas Møller og Reza Javid stemmer for forslaget i initiativretsforslaget.

Borgmester Peter Rahbæk Juel, rådmændene Brian Dybro, Susanne Crawley, Claus Houden, Tim Vermund, Tommy Hummelose og Søren Windell stemmer imod.

Forslaget i initiativretssagen er dermed forkastet.